

**A Kúria
Nemzetközi Kapcsolatok és Európai Jogi Irodájának
Hírlevele**

**2015. február 28.
VI. évfolyam 2. szám**

EURÓPAI UNIÓS JOGI KÖZLEMÉNYEK.....2

KÖZZÉTETT ELŐZETES DÖNTÉSHOZATAL IRÁNTI KÉRELMEK.....	2
BÜNTETŐ ÜGYSZAK.....	2
GAZDASÁGI ÜGYSZAK.....	2
MUNKAÜGYI ÜGYSZAK.....	2
POLGÁRI ÜGYSZAK.....	3
KÖZIGAZGATÁSI ÜGYSZAK.....	5
ELŐZETES DÖNTÉSHOZATAL TÁRGYÁBAN KÖZZÉTETT HATÁROZATOK.....	10
BÜNTETŐ ÜGYSZAK.....	10
GAZDASÁGI ÜGYSZAK.....	11
MUNKAÜGYI ÜGYSZAK.....	12
POLGÁRI ÜGYSZAK.....	14
KÖZIGAZGATÁSI ÜGYSZAK.....	16
A KÚRIA UNIÓS JOGI TÁRGYÚ HATÁROZATAI.....	23
BÜNTETŐ ÜGYSZAK.....	23
GAZDASÁGI ÜGYSZAK.....	23
MUNKAÜGYI ÜGYSZAK.....	23
POLGÁRI ÜGYSZAK.....	24
KÖZIGAZGATÁSI ÜGYSZAK.....	25

EMBERI JOGI KÖZLEMÉNYEK.....28

AZ EMBERI JOGOK EURÓPAI BÍRÓSÁGÁNAK MAGYAR VONATKOZÁSÚ ÍTÉLETEI.....	28
AZ EMBERI JOGOK EURÓPAI BÍRÓSÁGÁNAK KIEMELTEN FONTOS ÍTÉLETEI.....	35
A KÚRIA EMBERI JOGI VONATKOZÁSÚ HATÁROZATAI.....	37
BÜNTETŐ ÜGYSZAK.....	37
GAZDASÁGI ÜGYSZAK.....	37
MUNKAÜGYI ÜGYSZAK.....	37
POLGÁRI ÜGYSZAK.....	38
KÖZIGAZGATÁSI ÜGYSZAK.....	38

Európai uniós jogi közlemények

Közzétett előzetes döntéshozatal iránti kérelmek

Büntető ügyszak

1. A Hanseatisches Oberlandesgericht Hamburg (Németország) által 2014. november 4-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-486/14. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1) A szerződő felek által az SVE megerősítésekor kinyilvánított, az SVE 55. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerinti fenntartások – nevezetesen a Németországi Szövetségi Köztársaság által a megerősítő okirat letétbe helyezésekor kinyilvánított, a) pont szerinti fenntartás a tekintetben, hogy az 54. cikket magára nézve nem tekinti kötelezőnek, „ha a külföldi ítélettel elbírált cselekmény részben vagy egészben a saját területén történt” – a schengeni vívmányoknak az Európai Unió keretébe történő beillesztéséről szóló, az 1997. október 2-i Amszterdami Szerződéshez csatolt schengeni jegyzőkönyvet követően is fennmaradnak-e a Lisszaboni Szerződéshez csatolt schengeni jegyzőkönyv révén; e kivételek esetében a Charta (2) 50. cikkének az 52. cikk (1) bekezdése értelmében vett arányos korlátozásairól van-e szó?

2) Amennyiben nem:

Úgy kell-e értelmezni a kétszeres büntetés, illetve a kétszeres eljárás alá vonás SVE 54. cikkében és Charta 50. cikkében szereplő tilalmát, hogy azzal ellentétes a gyanúsítottal szemben valamely tagállamban – jelen esetben a Németországi Szövetségi Köztársaságban – indított büntetőeljárás, ha a vele szemben valamely másik tagállamban – jelen esetben Lengyelországban – indított nyomozást az ügyészség – magatartási szabályok előírása nélkül és részletes nyomozás nélkül – ténybeli okokból, megalapozott gyanú hiányában megszünteti, és csak akkor indíthatja meg újra, ha lényeges, addig ismeretlen körülmények válnak ismertté, anélkül azonban, hogy konkrétan fennállnának ilyen új körülmények?

Gazdasági ügyszak

Az adott időszakban nem tettek közzétett ilyen tárgyú kérelmet.

Munkaügyi ügyszak

4. A Tribunal Superior de Justicia de la Comunidad del País Vasco (Spanyolország) által 2014. november 13-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-509/14. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: spanyol

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

A 2001/23/EK tanácsi irányelv 4. cikkének (1) bekezdésével, 1. cikkének b) pontjával összefüggésben, ellentétes-e az e rendelkezéseket átültető spanyol szabályozás azon értelmezése, amely azon tény okán nem teszi kötelezővé a jogutódlást, hogy valamely, a közszférába tartozó vállalkozás, saját tevékenységének részét képező olyan szolgáltatás jogosultjaként, amely jelentős anyagi eszközöket igényel, és amelyet közszolgáltatási szerződés útján nyújt, és a másik szerződő felet a vállalkozás tulajdonát képező eszközök használatára kötelezi, úgy dönt, hogy nem hosszabbítja meg a

közszolgáltatási szerződést és annak végrehajtását közvetlenül, saját munkavállalóival vállalja át, a másik szerződő fél munkavállalóinak igénybe vétele nélkül, oly módon, hogy a szolgáltatást továbbra is biztosítja, azonban egy másik munkáltató alkalmazásában álló, ugyanezen tevékenységet végző munkavállalókkal?

Polgári ügyszak

4. A Tribunal Supremo – Sala Tercera Contencioso-Administrativo (Spanyolország) által 2014. október 14-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-470/14. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: spanyol

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

- 1) Összeegyeztethető-e a 2001/29 irányelv 5. cikke (2) bekezdésének b) pontjával a magáncélú másolat után fizetendő méltányos díjazás azon rendszere, amelyet – a becsléshez a ténylegesen okozott kárt véve alapul – az állami költségvetés fedez, anélkül, hogy e tekintetben biztosítani lehetne, hogy a szóban forgó díjazás költségét a magáncélú másolatok felhasználói viseljék?
- 2) Az előző kérdésre adott igenlő válasz esetén, összeegyeztethető-e a 2001/29 irányelv 5. cikke (2) bekezdésének b) pontjával, hogy az állami költségvetésből a magáncélú másolat után fizetendő méltányos díjazásra fordított teljes összeget, annak ellenére, hogy azt a ténylegesen okozott kár alapján számítják ki, az egyes pénzügyi évekre megállapított költségvetési előirányzatok keretein belül kell meghatározni?

5. A Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (Litvánia) által 2014. október 17-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-475/14. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: litván

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

- 1) A 2009/103/EK irányelv 14. cikkének b) pontja olyan kollíziós szabályt tartalmaz-e, amelyet *ratione personae* nem csupán a közúti balesetek károsultjaira kell alkalmazni, hanem a balesettel okozott kárért felelős gépjármű biztosítóira is a közöttük fennálló viszonyokra alkalmazandó jog meghatározása érdekében, és ez a rendelkezés különös szabály-e a „Róma I” rendeletben és a „Róma II” rendeletben szereplő szabályozások tekintetében[?]
- 2) Az első kérdésre adandó nemleges válasz esetén fontos megbizonyosodni afelől, hogy a jelen ügyben a biztosítók közötti jogviszonyok a „Róma I” rendelet 1. cikkének (1) bekezdése szerinti „szerződéses kötelezettségek” fogalma alá tartoznak-e. Ha a biztosítók közötti jogviszonyok a „szerződéses kötelezettségek” fogalma alá tartoznak, akkor az a fontos kérdés, hogy e viszonyok a biztosítási szerződések (jogviszonyok) kategóriájába tartoznak-e, és a rájuk alkalmazandó jogot a „Róma I” rendelet 7. cikkével összhangban kell-e meghatározni.
- 3) Az első két kérdésre adandó nemleges válasz esetén fontos megbizonyosodni afelől, hogy visszkereseti igényérvényesítés esetén az együtt használt gépjárművek biztosítói közötti jogviszonyok a „Róma II” rendelet szerinti „szerződésen kívüli kötelmi viszonyok” fogalma alá tartoznak-e, és hogy e viszonyokat a közúti baleset eredményeképpen kialakult származékos jogviszonyként (jogellenes károkozás) kell-e kezelni vagy sem az alkalmazandó jognak a „Róma II” rendelet 4. cikkének (1) bekezdésével összhangban való meghatározása során. A jelenlegihez hasonló ügyben az együtt használt gépjárművek biztosítóit olyan kötelezetteknek kell-e tekinteni, akik ugyanazon követelésért tartoznak a „Róma II” rendelet 20. cikke értelmében, és ezért e szabállyal összhangban kell-e meghatározni a közöttük fennálló viszonyokra alkalmazandó jogot[?]

6. A High Court of Justice, Family Division (England and Wales) (Egyesült Királyság) által 2014. november 4-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-489/14. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: angol

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1) Mit jelent a [2201/2003 rendelet] 19. cikke (1) és (3) bekezdésének alkalmazásában a „joghatóság megállapítása” olyan körülmények között, amikor

- a) az elsőként eljáró bíróság előtt indított eljárás (a továbbiakban: első eljárás) felperese az első bírósági meghallgatáson kívül gyakorlatilag nem jár el az első eljárásban, és különösen nem nyújt be keresetet (Assignment) a kérelem (Requête) érvényessége lejártának határidején belül, azzal a következménnyel, hogy az első eljárás meghatározott idő elteltével és az első eljárás helyi (francia) jogával összhangban, mégpedig az első tájékoztató meghallgatást követő 30 hónap elteltével határozathozatal nélkül megszűnik;
- b) az első eljárás – akárcsak a fent említett esetben – rendkívül rövid idő (3 nap) elteltével megszűnik a később eljáró bíróság előtti angliai eljárás (a továbbiakban: második eljárás) megindítását követően, azzal a következménnyel, hogy nem születik ítélet Franciaországban, és nem áll fenn annak veszélye, hogy egymásnak ellentmondó határozatokat hoznak az első és a második eljárásban; és
- c) az Egyesült Királyság időzónája miatt az első eljárás felperese az első eljárás megszűnését követően mindig képes Franciaországban azelőtt házassági bontópert indítani, hogy a másik felperes házassági bontópert indíthatna Angliában?

2) Különösen magában foglalja-e a „joghatóság megállapítása”, hogy az első eljárás felperesének a megfelelő gondossággal és gyorsasággal kell eljárnia az első eljárásban a jogvita (akár bíróság, akár egyezség útján történő) rendezése érdekében, vagy az első eljárás felperesének, ha már megalapozta a joghatóságot a 3. cikk és a 19. cikk (1) bekezdése alapján, nem kell ténylegesen eljárnia az első eljárás sikeres befejezése érdekében, és ennél fogva lehetősége van arra, hogy csupán biztosítsa a második eljárás megszüntetését, és patthelyzetet teremtsen a jogvita egészében?

7. A Juzgado de lo Mercantil no 3 de Madrid (Spanyolország) által 2014. november 5-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-491/14. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: spanyol

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

Úgy kell-e értelmezni a védjegyekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 2008. október 22-i 2008/95/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 5. cikkének (1) bekezdését, hogy a közösségi védjegy jogosultjának a védjegyével azonos vagy ahhoz hasonló megjelölések gazdasági tevékenység körében történő használata bármely harmadik személynek történő megtiltásához való kizárólagos joga kiterjed az olyan harmadik személyre is, aki valamely későbbi védjegy jogosultja, anélkül hogy ezen utóbbi védjegy előzetes törlésére lenne szükség?

8. A Cour d'appel de Bruxelles (Belgium) által 2014. november 10-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-498/14. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: francia

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés:

Lehet-e úgy értelmezni a házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, illetve az 1347/2000/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2003. november 27-i 2201/2003/EK tanácsi rendelet (Brüsszel IIa. rendelet) 11. cikkének (7)–(8) bekezdését, hogy azzal ellentétes, ha valamely tagállam

- előnyben részesíti a bíróságok szakosítását a gyermek szülő által történő jogellenes elvitelének eseteiben az ezen [rendelkezések] által előírt eljárás során, még akkor is, ha a gyermekre vonatkozó szülői felelősséggel kapcsolatos érdemi eljárásban már bírósághoz fordultak?
- megvonja a gyermekre vonatkozó szülői felelősséggel kapcsolatos érdemi eljárásban eljáró bíróságtól a gyermek feletti felügyeletről való döntésre vonatkozó hatáskört annak ellenére, hogy ez a bíróság mind nemzetközi szempontból, mind pedig a belső jog szerint rendelkezik hatáskörrel a gyermekre vonatkozó szülői felelősséggel kapcsolatos kérdések elbírálására?

9. A Sección Tercera de Audiencia Provincial de Castellón (Spanyolország) által 2014. november 27-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-539/14. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: spanyol

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

Úgy kell-e értelmezni a 93/13/EGK irányelv 7. cikkének (1) bekezdését az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikkével., 34. cikke (3) bekezdésével és a 7. cikkével összefüggésben, hogy azzal ellentétes egy olyan eljárásjogi szabály, mint amilyen a spanyol Ley de Enjuiciamiento Civil 695. cikkének (4) bekezdése, amely a jelzálogjoggal vagy zálogjoggal terhelt vagyontárgyakra vezetett végrehajtással szembeni kifogást elbíráló határozat elleni fellebbezés szabályozásában kizárólag a végrehajtást megszüntető vagy a tisztességtelen feltétel alkalmazásának mellőzését elrendelő, illetve valamely feltétel tisztességtelen jellegére alapított kifogást elutasító végzéssel szemben teszi lehetővé a fellebbezést, ami azzal a közvetlen következménnyel jár, hogy a végrehajtást kérő eladó vagy szolgáltató több eszközzel rendelkezik a fellebbezés tekintetében, mint a végrehajtás alá vont fogyasztó?

Közigazgatási ügyszak

31. A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (Magyarország) által 2014. október 3-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-459/14. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: magyar

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

- 1) Mi a pontos formai és érdemi tartalma, követelménye az Európai Parlament és a Tanács 2004. április 29-i 2004/38/EK Irányelv 2. cikk 2. pont b) pontjában megjelölt regisztrációnak?
- 2) Milyen módon, milyen formában és milyen hatóság előtt kell az Európai Parlament és a Tanács 2004. április 29-i 2004/38/EK Irányelv 2. cikk 2. pont b) pontjában megjelölt regisztrációnak megtörténnie? Amennyiben a regisztráció hatóság révén szükséges, úgy ezen hatóság milyen formai és tartalmi ismérvekkel kell, hogy rendelkezzen az adott tagállamban?
- 3) Értelmezhető-e úgy a fenti Irányelv fenti rendelkezése – tekintettel a 37. cikkben foglaltakra –, hogy az élettársra vonatkozó rendelkezések csak a különmemű élettársakra vagy az azonos nemű élettársakra is vonatkoznak?
- 4) Amennyiben a tagállami szabályozás a regisztrált élettársak számára biztosítja a családtagi státuszt az Irányelv alkalmazása szempontjából, értelmezhető-e úgy az Irányelv, hogy az csak a különmemű élettársakra vonatkozik?
- 5) Értelmezhető-e az Irányelv oly módon, hogy regisztrált élettársi kapcsolatnak kell tekinteni az Irányelv alkalmazhatósága szempontjából, ha az ügyfél szerepel a tagállami élettársi nyilatkozatok nyilvántartásában?
- 6) Értelmezhető-e az Irányelv fenti rendelkezése oly módon, hogy amennyiben a tagállam jogszabályai nem tekintik a regisztrált élettársi kapcsolatot a házassággal mindenben

egyenértékűnek, úgy az ilyen élettársi kapcsolat semmilyen körülmények között nem alapozza meg a családi jogállást, még a 37. cikkben foglaltak figyelembevételével sem?

7) Értelmezhető-e az Irányelv fenti rendelkezése oly módon, hogy a házassággal történő egyenértékűségnek minden jogi tényállásra és következményre ki kell terjednie? Ha nem kell, hogy az egyenértékűség teljes körű legyen, úgy mi az, amiben mindenképpen meg kell a két státusznak egyeznie?

8) Van-e, lehet-e jelentősége annak az Irányelv fenti rendelkezésének alkalmazhatósága szempontjából, ha a tagállami jogszabályok megkülönböztetik, illetve felváltva használják a bejegyzés, illetve a regisztráció fogalmát?

9) Értelmezhető-e az Irányelv 37. cikke oly módon, hogy azt a tagállami szabályozást, amely az élettársi kapcsolatok esetében nem írja elő azt, hogy azoknak a házassággal egyenértékűnek kell lennie, a 37. cikk alapján kedvezőbb nemzeti rendelkezésnek kell tekinteni?

32. A Finanzgericht Hamburg (Németország) által 2014. október 14-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-469/14. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1) Úgy kell-e értelmezni az állatoknak a szállítás és a kapcsolódó műveletek közbeni védelméről, valamint a 64/432/EGK és a 93/119/EK irányelv és a 1255/97/EK rendelete módosításáról szóló, 2004. december 22-i 1/2005/EK rendelet I. melléklete V. fejezetének 1.4. pontját, amelynek értelmében az állatok számára 14 órás szállítás után legalább egy óra, az itatásra és – amennyiben szükséges – etetésre elegendő pihenő időt kell biztosítani, mielőtt az állatokat további 14 órán át lehet szállítani, hogy a szállítási szakaszokat meg lehet szakítani olyan pihenőidővel is, amely egy óránál hosszabb, vagy több olyan pihenőidővel, amelyek közül az egyik legalább egy óras?

2) Az adott tagállam kifizető hatóságát kötelezi-e a hatósági állatorvosnak az élő szarvasmarhafélék szállítás közbeni kíméletével kapcsolatos export-visszatérítés nyújtására vonatkozó követelmények tekintetében az 1234/2007/EK tanácsi rendelet szerint részletes szabályok megállapításáról szóló, 2010. szeptember 16-i 817/2010/EU bizottsági rendelet 2. cikkének (3) bekezdése szerinti, kilépési helyen tett bejegyzése azzal a következménnyel, hogy a bejegyzés megtagadásának jogszerűségét kizárólag a határ menti állatorvos tevékenységének ellenőrzéséért felelős hatóság vizsgálhatja, vagy a hatósági állatorvos bejegyzése csupán olyan hatósági eljárási cselekményt valósít meg, amely csak a kifizető hatóság érdemi döntésével szemben megengedhető jogorvoslatokkal együtt támadható meg?

33. A Symvoulio tis Epikrateias (Görögország) által 2014. október 20-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-473/14. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: görög

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1) Arra alkalmas tervnek minősül-e a nagyvárosi agglomerációra vonatkozó, a terület és várostervezés általános célkitűzéseit, irányvonalait, valamint programjait az agglomerációnál kiterjedtebb térség vonatkozásában meghatározó és a különös célkitűzések között a környező hegyvidéki területek védelmét, valamint a város terjeszkedésének megállítását kifejezetten kiemelő területrendezési terv, hogy a hatáskörrel rendelkező közigazgatási hatóság részére lehetővé tegye, hogy a későbbiekben a törvény felhatalmazása alapján rendeletben elfogadott olyan tervet, amely kiegészítette a fentiekben hivatkozott területrendezési tervet, továbbá a hegyvidéki területek védelmére és a város terjeszkedése megállítására vonatkozó célkitűzések pontosítása és megvalósítása érdekében a fent említett hegyvidéki területek egyike és az azon engedélyezett használat, valamint tevékenységek vonatkozásában védett területeket alakított ki, ne vesse alá a 2001/42/EK irányelv 3. cikkében – amint

azt az Európai Unió Bírósága a C-567/10. sz., Inter Environnement Bruxelles és társai ügyben 2012. március 22-én hozott ítéletének 42. pontjában értelmezte – előírt stratégiai környezeti vizsgálati eljárásnak?

2) Az előző kérdésre adott igenlő válasz esetén felmerül a kérdés, hogy abban az esetben, ha a pontosító tervnek a területrendezési aktusok hierarchikus sorában történő elfogadásakor nem folytatták le a 2001/42/EK irányelvben előírt és az első kérdésben említett stratégiai környezeti vizsgálati eljárást, szükségessé válik-e a vizsgálati eljárás lefolytatása a hivatkozott terv pontosítására vonatkozó és az irányelv időbeli hatálya alá tartozó aktus elfogadása esetén?

3) A második kérdésre adott nemleges válasz esetén felmerül a kérdés, hogy egy olyan rendelet – amely a NATURA hálózat nemzeti elemének KJTT-ként (közösségi jelentőségű természeti terület), KTT-ként (különleges természetmegőrzési terület) és KTVT-ként (különleges természetvédelmi terület) részét képező területre vonatkozó védelmi intézkedésekkel, engedélyezett tevékenységekkel és használattal kapcsolatos rendelkezéseket tartalmaz, és még ha ezen rendelkezésekkel egy olyan teljes körű természetvédelmi rendszer kerül is bevezetésre, amely kizárólag tűzvédelmi berendezés telepítését, erdőgazdálkodást és kiránduló útvonalakat engedélyez, az e rendelkezések elfogadását előkészítő aktusokból nem következik, hogy figyelembe vették volna az e területek megőrzésére vonatkozó célkitűzéseket, nevezetesen azokat a különleges környezeti jellemzőket, amelyek alapján ezeket a területeket a NATURA hálózat részévé nyilvánították; olyan esetben, amikor e rendelkezések alapján a szóban forgó területen már nem megengedett használat továbbra is folytatódik kizárólag azért, mert összeegyeztethető volt a korábbi védelmi rendszerrel – a 92/43/EGK irányelv 6. cikkének (3) bekezdése értelmében vett intézkedési tervnek tekinthető-e, amelynek elfogadását megelőzően a stratégiai környezeti vizsgálat elvégzésére vonatkozó kötelezettség nem állt fenn az e cikknek a fent említett 2001/42/EK irányelv 3. cikke (2) bekezdésének b) pontjával összefüggésben értelmezett rendelkezése alapján?

4) A harmadik kérdésre adott igenlő válasz esetén végül felmerül a kérdés, hogy amennyiben egy kiterjedtebb egybefüggő földrajzi térség vonatkozásában olyan területrendezési aktust fogadtak el, amely a 2001/42/EK irányelv 3. cikke (2) bekezdésének a) pontjában (92/43/EGK) irányelv 6. cikkének (3) bekezdésével összefüggésben értelmezett b) pontja alapján főszabályként stratégiai környezeti vizsgálat elvégzését igényli, amelyre nem került sor, és ezenfelül megállapításra kerül, hogy az előzetes környezeti vizsgálat csak e térség egyes területein – a megengedett használattal és tevékenységekkel kapcsolatban legutóbb hozott olyan szabályozások folytán, amelyek egyszerűen nem minősülnek intézkedési terveknek, de nem azok nagy részén szükséges, mivel az elfogadott intézkedés az utóbbi területekre vonatkozó részében intézkedési tervnek minősül, amelynek tekintetében a 2001/42/EK irányelv 3. cikke (2) bekezdésének a) pontjában (92/43/EGK) irányelv 6. cikkének (3) bekezdésével összefüggésben értelmezett b) pontja alapján nem szükséges a vizsgálat elvégzése, a 2001/42/EK irányelv alapján elfogadható e a szóban forgó valamennyi rendelkezés részleges érvénytelenségének kimondása és az intézkedés azt követő kizárólag azon részeiben történő megsemmisítése, amelyek – a vonatkozó új szabályok szerint – az előzetes környezeti vizsgálat által érintett területekre vonatkoznak, és amelyek részleges megsemmisítéséből eredő további következmény, hogy a stratégiai környezeti vizsgálatot kizárólag e területekre és nem a teljes térségre kell elvégezni?

34. A High Court of Justice Queen's Bench Division (Administrative Court) (Egyesült Királyság) által 2014. október 27-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-477/14. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: angol

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

A tagállamoknak a dohánytermékek és kapcsolódó termékek gyártására, kiszerezésére és értékesítésére vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezései közelítéséről és a 2001/37/EK irányelv (1) hatályon kívül helyezéséről szóló, 2014. április 3-i 2014/40/EU irányelv (2) érvénytelen-e, teljes terjedelmében vagy a releváns részre vonatkozóan, az alábbi okok valamelyike miatt:

- teljes terjedelmében vagy a releváns részében olyan kötelezettségeket állapít meg az elektronikus cigaretta gyártóira és/vagy kereskedőire, amelyek sértik a jogbiztonság elvével együtt alkalmazott arányosság elvét?
- ugyanazon vagy hasonló okokból ellentétes az egyenlőség elvével és/vagy jogellenesen torzítja a versenyt?
- ellentétes a szubszidiaritás elvével?
- sérti az elektronikus cigaretta gyártóinak és kereskedőinek az Alapjogi Charta 16. és/vagy 17. cikke szerinti jogait?

35. A Tribunale ordinario di Cagliari (Olaszország) által 2014. október 27-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-478/14. sz. ügy) és a Consiglio di Stato (Olaszország) által 2014. október 29-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-480/14. sz. ügy)¹

Az eljárás nyelve: olasz

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1) Úgy kell-e értelmezni az EUMSZ 49. és azt követő cikkeket, valamint az EUMSZ 56. és azt követő cikkeket, továbbá az Európai Unió Bíróságának a [C-72/10. és C-77/10. sz. egyesített ügyekben] 2012. február 16-án hozott ítéletében megerősített elveket, hogy azokkal ellentétes, ha a pályázati eljárás tárgyát képező koncessziók időtartama rövidebb a korábban odaítélt koncessziók időtartamánál, amennyiben a pályázati eljárás célja, hogy orvosolja bizonyos számú piaci szereplő eljárásokból való jogellenes kizárásának következményeit?

2) Úgy kell-e értelmezni az EUMSZ 49. és azt követő cikkeket, valamint az EUMSZ 56. és azt követő cikkeket, továbbá az Európai Unió Bíróságának a [C-72/10. és C-77/10. sz. egyesített ügyekben] 2012. február 16-án hozott ítéletében megerősített elveket, hogy azokkal ellentétes, ha a koncesszióra vonatkozó szabályozásnak a lejárati átmeneti kiigazítása révén történő átalakításának követelménye megfelelően igazolja a pályázati eljárás tárgyát képező koncessziók időtartamának a korábban odaítélt koncessziós jogviszonyok időtartamánál rövidebb megállapítását?

36. A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (Magyarország) által 2014. november 4-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-487/14. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: magyar

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1) Az 1013/2006/EK rendelet 2. cikk 35. d) pontja szerinti, „a bejelentőlapon külön fel nem tüntetett módon” történő hulladékszállítás alatt az 1013/2006/EK rendelet IA. melléklet, illetve IB. melléklet szerinti szállítás módjait (közúton, vonaton, tengeren, légi úton, belvízi úton) kell-e érteni?

2) Az 1013/2006/EK rendelet 17. cikk (1) bekezdés szerinti, a jóváhagyott szállítás bármely lényeges részletének és/vagy feltételének megváltozása esetén a hatóság felé történő értesítés elmaradása az 1013/2006/EK rendelet 2. cikk 35. d) pontja szerinti „a bejelentőlapon külön fel nem tüntetett módon” történő, és ekként illegális hulladékszállítás megállapíthatóságát eredményezi-e?

3) Az 1013/2006/EK rendelet 17. cikk (1) bekezdés szerinti, a jóváhagyott szállítás bármely lényeges részlete és/vagy feltétele megváltozásának tekintendő-e, amennyiben a hulladékszállítmány a megjelölt tranzitországba az engedélytől, illetőleg a bejelentőlapon

¹ A megjelölt ügyekben szereplő kérdések szó szerint megegyeznek.

feltüntetettől eltérő, másik határátkelőhelyen keresztül lép be?

4) Amennyiben illegális hulladékszállításnak tekintendő az, ha a hulladékszállítmány a tranzitországba az engedélyben, illetőleg a bejelentőlapon feltüntetettől eltérő helyen lép be, arányosnak lehet-e tekinteni az emiatt kiszabott bírságot, amelynek összege megegyezik azon jogsértés miatt kiszabott bírsággal, mint amilyennel az engedély megszerzésére és előzetes írásos bejelentés megtételére vonatkozó kötelezettséget megszegőt sújtják?

37. A Curtea de Apel Oradea (Románia) által 2014. november 4-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-488/14. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: román

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

A 2007/66/EK irányelvvel módosított, az árubeszerzésre és az építési beruházásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélésével kapcsolatos jogorvoslati eljárás alkalmazására vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések összehangolásáról szóló, 1989. december 21-i 89/665/EGK tanácsi irányelv 1. cikkének (1), (2) és (3) bekezdését, és a 2007/66/EK irányelvvel módosított, a vízügyi, energiaipari, szállítási és távközlési ágazatokban működő vállalkozások beszerzési eljárásairól szóló közösségi szabályok alkalmazására vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések összehangolásáról szóló, 1992. február 25-i 92/13/EGK tanácsi irányelv 1. cikkének (1), (2) és (3) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy azokkal ellentétes az olyan szabályozás, amely az ajánlatkérő szerv határozataival szembeni jogorvoslati eljárás igénybevételét a 34/2006. sz. sürgősségi kormányrendelet 271a. cikkével és 271b. cikkével szabályozotthoz hasonló, „helyes magatartási biztosíték” előzetes letételének kötelezettségétől teszi függővé?

38. A Tribunale regionale di giustizia amministrativa di Trento (Olaszország) által 2014. november 6-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-495/14. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: olasz

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

A közbeszerzési szerződések odaítélésére vonatkozó jogorvoslati eljárások hatékonyságának javításáról szóló, 2007. december 11-i 2007/66/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben, illetve a 89/665/EGK és a 92/13/EGK tanácsi irányelvekben rögzített elvekkel ellentétes-e az olyan olasz nemzeti szabályozás, mint a (későbbiekben többször módosított) 2002. május 30-i 115. sz. D.P.R. 9. cikkében, 13. cikkének (6a) és (6a1) bekezdésében, valamint 14. cikkének (3b) cikkében, továbbá a 2012. december 24-i 228. sz. törvény 1. cikkének (27) bekezdésében lefektetett, az egységes bírósági illetékre vonatkozó szabályozás, amely rendelkezések jelentős összegű egységes bírósági illetéket írnak elő abban az esetben, ha a közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak vonatkozásában a közigazgatási bírósághoz fordulnak?

39. A Hof van Cassatie van België (Belgium) által 2014. november 10-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-499/14. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: holland

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

Akkor is a 2007. szeptember 20-i 1214/2007/EK bizottsági rendelettel módosított, a vám- és a statisztikai nomenklatúráról, valamint a Közös Vámtarifáról szóló, 1987. július 23-i 2658/87/EGK tanácsi rendelet I. melléklete szerinti Kombinált Nomenklatúra értelmezésére vonatkozó általános szabályok 3. b) szabálya értelmében vett, a kiskereskedelmi forgalom számára készletben kiszerelt áruknak tekintendők-e azok a kiskereskedelmi forgalom számára kiszerelt készleteket alkotó áruk, amelyeket külön csomagolásokban jelentenek be a vámhatóságnál, mert ez indokolt, de amelyek esetében nyilvánvaló, hogy összetartoznak, és azokat arra szánták, hogy egyetlen egységként mutassák

be őket a kiskereskedelmi forgalomban, ha az árukat a bejelentést követően és a kiskereskedelmi forgalmazásra tekintettel közös csomagolásban helyezik el?

40. A Consiglio di Stato (Olaszország) által 2014. november 10-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-502/14. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: olasz

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1) Érvénytelen-e a 2013. szeptember 5-i 2013/448/EU bizottsági határozat amiatt, hogy az ingyenesen kiosztandó kibocsátási egységek kiszámítása során nem vette figyelembe sem a hulladékgázok – illetve acélipari technológiai gázok – égetésével, sem pedig a kapcsolt energiatermelésből eredő hővel együtt járó kibocsátások százalékos arányát, és ezáltal megsértette az EUMSZ 290. cikket, valamint a 2003/87/EK irányelv 10a. cikkének (1), (4) és (5) bekezdését, továbbá túllépte az ezen irányelv által ráruházott hatáskör kereteit, és ellentétes az irányelv céljaival (a nagyobb energiahatékonyságú technológiák ösztönzése, valamint a gazdasági fejlődés és a munkalehetőségek követelményeinek védelme)?

2) Érvénytelen-e a 2013. szeptember 5-i 2013/448/EU bizottsági határozat az EUSZ 6. cikkben szereplő, a hatékony érvényesülés és az arányosság közösségi elveinek fényében, tekintettel arra, hogy indokolatlanul megsérti a felperes társaságoknak az előzetesen kiosztott és az irányelv rendelkezései alapján nekik járó kibocsátási egység-mennyiség által megtestesített dolog megtartásához fűződő jogos elvárását, és ezáltal megfosztja a felperes társaságokat a szóban forgó dologhoz kapcsolódó gazdasági haszontól?

3) Érvénytelen-e a 2013. szeptember 5-i 2013/448/EU bizottsági határozat amiatt, hogy az ingyenesen kiosztandó kibocsátási egységek kiszámítása során nem vette figyelembe az azon létesítményekből származó kibocsátásokat, amelyek – a 2009/29/EK irányelvvel a kibocsátáskereskedelmi rendszerbe felvett létesítményekként – csupán 2013-tól tartoznak az irányelv hatálya alá?

4) Érvénytelen-e a 2013. szeptember 5-i 2013/448/EU bizottsági határozat az ágazatközi korrekciós tényezőt meghatározó részében, tekintettel arra, hogy a határozat megfelelő indokolás hiányában sérti az EUMSZ 296. cikk (2) bekezdését és a Nizzai Charta 41. cikkét?

5) Érvénytelen-e a 2013. szeptember 5-i 2013/448/EU bizottsági határozat az ágazatközi korrekciós tényezőt meghatározó részében, a 2003/87/EK irányelv 10a. cikkének (1) bekezdésében, valamint 23. cikkének (3) bekezdésében foglalt eljárási szabályok megsértése miatt?

41. A Verwaltungsgericht Berlin (Németország) által 2014. november 21-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-527/14. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

Úgy kell-e értelmezni a családegyesítési jogról szóló, 2003. szeptember 22-i 2003/86/EK tanácsi irányelv 7. cikke (2) bekezdésének első albekezdését, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti jogi szabályozás, amely a családegyesítő családtagjának az első beutazását attól teszi függővé, hogy a családtag a beutazás előtt bizonyítja, hogy képes német nyelven egyszerű módon megértetni magát?

Előzetes döntéshozatal tárgyában közzétett határozatok

Büntető ügyszak

Az adott időszakban nem tettek közzétett ilyen tárgyú határozatot.

10. A Bíróság elnökének 2014. szeptember 9-i végzése (az Amtsgericht Rüsselsheim [Németország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) (C-380/14. sz. ügy)

A Bíróság elnöke elrendelte az ügy törlését.

11. A Bíróság első tanácsa elnökének 2014. október 3-i végzése (a Juzgado de Primera Instancia e Instrucción no 2 de Marchena [Spanyolország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) (C-483/13. sz. ügy)²

Az első tanács elnöke elrendelte az ügy törlését.

12. A Bíróság elnökének 2014. október 17-i végzése (a Juzgado de Primera Instancia no 58 de Madrid [Spanyolország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) (C-188/14. sz. ügy)³

A Bíróság elnöke elrendelte az ügy törlését.

13. A Bíróság (ötödik tanács) 2014. november 5-i ítélete (a Centrale Raad van Beroep [Hollandia] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – O. Tümer kontra Raad van bestuur van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen (C-311/13. sz. ügy)⁴

A 2002. szeptember 23-i 2002/74/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel módosított, a munkáltató fizetése képtelensége esetén a munkavállalók védelméről szóló, 1980. október 20-i 80/987/EGK tanácsi irányelv rendelkezéseit úgy kell értelmezni, hogy azokkal ellentétes az olyan, a munkavállalóknak a munkáltató fizetése képtelensége esetén biztosított védelmére vonatkozó nemzeti szabályozás, mint amilyen az alapügyben szerepel, és amelynek értelmében azon harmadik országbeli állampolgár, aki nem jogszerűen tartózkodik az érintett tagállam területén, nem tekinthető olyan munkavállalónak, aki – többek között a munkáltató fizetése képtelensége esetén nem teljesített munkabér iránti követelések címén – a munkáltató fizetése képtelensége esetén járó támogatásra lehet jogosult, noha e harmadik országbeli állampolgárt e tagállam polgári jogi rendelkezései olyan „munkavállalónak” minősítik, aki a nemzeti bíróságok előtt a munkáltatójával szembeni keresettel követelhető díjazásra jogosult.

14. A Bíróság (ötödik tanács) 2014. november 14-i végzése (az Amtsgericht Rüsselsheim [Németország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) (C-394/14. sz. ügy)⁵

A visszautasított beszállás és légi járatok törlése vagy hosszú [helyesen: jelentős] késése esetén az utasoknak nyújtandó kártalanítás és segítség közös szabályainak megállapításáról, és a 295/91/EGK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. február 11-i 261/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 5. cikkének (3) bekezdését akként kell értelmezni, hogy az alapeljárásban szereplő, a valamely repülőtérnek a légi jármű kijáratához helyezett utaslépcsője légi járművel történő ütközéséhez hasonló esemény nem minősülhet olyan „rendkívüli körülménynek”, amely az e légi jármű járatának jelentős késése esetén mentesíti a légitfuvarozót az utasok kárának megtérítésére irányuló kötelezettsége alól.

² A kérdést I. Hírlevél III. évf. 12. sz., Gazdasági ügyszak, 39. sz. alatt.

³ A kérdést I. Hírlevél V. évf. 8. sz., Gazdasági ügyszak, 26. sz. alatt.

⁴ A kérdést I. Hírlevél III. évf. 9. sz., Gazdasági ügyszak, 24. sz. alatt.

⁵ A kérdést I. Hírlevél V. évf. 11. sz., Gazdasági ügyszak, 39. sz. alatt.

Munkaügyi ügyszak

4. A Bíróság (ötödik tanács) 2014. október 15-i végzése (a Corte dei Conti – Sezione Giurisdizionale Per la Regione Puglia [Olaszország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) (C-246/14. sz. ügy)

Az Európai Unió Bírósága nyilvánvalóan nem rendelkezik hatáskörrel a Corte dei conti, sezione giurisdizionale per la Regione Puglia (Olaszország) 2014. április 28-i határozatában feltett kérdések (C-246/14. sz. ügy) megválaszolására.

5. A Bíróság (hatodik tanács) 2014. október 21-i végzése (a Tribunal do Trabalho de Lisboa [Portugália] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) (C-665/13. sz. ügy)

Az Európai Unió Bírósága nyilvánvalóan nem rendelkezik hatáskörrel a Tribunal do Trabalho de Lisboa (Portugália) által a 2013. október 28-i határozattal (C-665/13. sz. ügy) benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem elbírálására.

6. A Bíróság (első tanács) 2014. november 5-i ítélete (az Oberster Gerichtshof [Ausztria] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Österreichischer Gewerkschaftsbund kontra Verband Österreichischer Banken und Bankiers (C-476/12. sz. ügy)⁶

Az 1998. április 7-i 98/23/EK tanácsi irányelvvel módosított, az UNICE, a CEEP és az ESZSZ által a részmunkaidős foglalkoztatásról kötött keretmegállapodásról szóló, 1997. december 15-i 97/81/EK tanácsi irányelv mellékletében szereplő, a részmunkaidős foglalkoztatásról szóló, 1997. június 6-án kötött keretmegállapodás 4. szakaszának 2. pontját úgy kell értelmezni, hogy a pro rata temporis elv alkalmazandó az olyan kollektív szerződés, mint az osztrák bankok alkalmazottaira és bankárookra alkalmazandó kollektív szerződés alapján a részmunkaidőben foglalkoztatott munkavállaló munkáltatója által fizetett, eltartott gyermek után járó támogatás összegének a számítására.

7. A Bíróság (első tanács) 2014. november 5-i ítélete (az Administrativen sad Sofia-grad [Bulgária] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Snezhana Somova kontra Glaven direktor na Stolichno upravljenje „Sotsialno osiguravane” (C-103/13. sz. ügy)⁷

1) Az EUMSZ 49. cikkel ellentétes az olyan tagállami szabályozás, mint a Kodeks za sotsialnoto osiguravane (a társadalombiztosításról szóló törvénykönyv) 94. cikkének (1) bekezdése, amely az öregségi nyugdíjra való jogosultság megállapításához előzetesen megköveteli a valamely másik tagállamban folytatott tevékenység alapján teljesítendő társadalombiztosítási járulékfizetés megszakítását.

2) A 2006. december 18-i 1992/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel módosított, 1996. december 2-i 118/97/EK tanácsi rendelettel módosított és naprakésszé tett, a szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra, önálló vállalkozókra és családtagjaikra történő alkalmazásáról szóló, 1971. június 14-i 1408/71/EGK tanácsi rendelet 45. cikkét, 46. cikkének (1) és (2) bekezdését, valamint 94. cikkének (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azok a biztosítottaknak nem adják meg annak lehetőségét, hogy az egyik tagállamban fennálló jogosultságok meghatározása érdekében azt válasszák, hogy ezen rendeletnek az első tagállamban történő alkalmazását megelőzően valamely más tagállamban szerzett biztosítási idők ne kerüljenek figyelembevételre.

⁶ A kérdést l. Hírlevél IV. évf. 3. sz., Munkaügyi ügyszak, 7. sz. alatt.

⁷ A kérdést l. Hírlevél IV. évf. 6. sz., Munkaügyi ügyszak, 25. sz. alatt.

8. A Bíróság (nagytanács) 2014. november 11-i ítélete (a Sozialgericht Leipzig [Németország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Elisabeta Dano, Florin Dano kontra Jobcenter Leipzig (C-333/13. sz. ügy)⁸

1) A 2010. december 9-i 1244/2010/EU bizottsági rendelettel módosított, a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló, 2004. április 29-i 883/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletet akként kell értelmezni, hogy az e rendelet 3. cikkének (3) bekezdése és 70. cikke szerinti „különleges, nem járulékalapú pénzbeli ellátások” az említett rendelet 4. cikkének hatálya alá tartoznak.

2) Az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 24. cikkének – az irányelv 7. cikke (1) bekezdésének b) pontjával összefüggésben értelmezett – (1) bekezdését, valamint az 1244/2010 rendelettel módosított 883/2004 rendelet 4. cikkét akként kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes az a tagállami szabályozás, amelynek értelmében más tagállamok állampolgárait kizárják a 883/2004 rendelet 70. cikkének (2) bekezdése szerinti bizonyos „különleges, nem járulékalapú pénzbeli ellátásokból”, holott ezeket az ellátásokat biztosítják a fogadó tagállam azonos helyzetben lévő állampolgárai számára, amennyiben a más tagállamok ezen állampolgárai nem rendelkeznek a 2004/38 irányelv alapján tartózkodási joggal a fogadó tagállamban.

3) Az Európai Unió Bírósága nem rendelkezik hatáskörrel a negyedik kérdés megválaszolására.

9. A Bíróság (nagytanács) 2014. november 11-i ítélete (a Verwaltungsgerichtshof [Ausztria] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Leopold Schmitzer kontra Bundesministerin für Inneres (C-530/13. sz. ügy)⁹

1) A foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmód általános kereteinek létrehozásáról szóló, 2000. november 27-i 2000/78/EK tanácsi irányelv 2. cikkének (1) bekezdését és (2) bekezdésének a) pontját, valamint 6. cikkének (1) bekezdését akként kell értelmezni, hogy azokkal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely az életkoron alapuló hátrányos megkülönböztetés megszüntetése céljából figyelembe veszi a 18. életév betöltését megelőző képzési és szolgálati időket, ám ezzel egy időben kizárólag az ilyen hátrányos megkülönböztetést elszenvedő köztisztviselők tekintetében az egyes foglalkoztatási csoportok első fizetési fokozatából a második fizetési fokozatába lépéshez szükséges időtartam három évvel való meghosszabbítását írja elő.

2) A 2000/78 irányelv 9. és 16. cikkét akként kell értelmezni, hogy az olyan köztisztviselőnek, aki az előmenetele számítása szempontjából tekintetbe veendő referencia-időpont meghatározásának módja következtében életkoron alapuló hátrányos megkülönböztetést szenvedett, lehetőséggel kell rendelkeznie arra, hogy ezen irányelv 2. cikkére hivatkozzon a várakozási idő meghosszabbítása hátrányosan megkülönböztető hatásainak vitatása céljából, még akkor is, ha kérelmére ezen időpontot felülvizsgálták.

10. A Bíróság (második tanács) 2014. november 13-i ítélete (a Juzgado de lo Contencioso-Administrativo no 4 de Oviedo [Spanyolország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Mario Vital Pérez kontra Ayuntamiento de Oviedo (C-416/13. sz. ügy)¹⁰

A foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmód általános kereteinek létrehozásáról szóló, 2000. november 27-i 2000/78/EK tanácsi irányelv 2. cikkének (2) bekezdését, 4. cikkének (1) bekezdését, valamint 6. cikke (1) bekezdésének c) pontját akként kell értelmezni, hogy

⁸ A kérdést I. Hírlevél III. évf. 9. sz., Közigazgatási ügyszak, 161. sz. alatt.

⁹ A kérdést I. Hírlevél V. évf. 2. sz., Munkaügyi ügyszak, 5. sz. alatt.

¹⁰ A kérdést I. Hírlevél IV. évf. 12. sz., Munkaügyi ügyszak, 59. sz. alatt.

azokkal ellentétes az alapügyben szóban forgóhoz hasonló azon nemzeti szabályozás, amely a helyi rendőrség rendőreinek esetében a felvételi felső korhatárt 30 évben rögzíti.

11. A Bíróság (harmadik tanács) 2014. november 26-i ítélete (Tribunale di Napoli, Corte costituzionale [Olaszország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Raffaella Mascolo (C-22/13.), Alba Forni (C-61/13.), Immacolata Racca (C-62/13.) kontra Ministero dell'Istruzione, dell'Università e della Ricerca, Fortuna Russo kontra Comune di Napoli (C-63/13.), Carla Napolitano, Salvatore Perrella, Gaetano Romano, Donatella Cittadino, Gemma Zangari kontra Ministero dell'Istruzione, dell'Università e della Ricerca (C-418/13.)¹¹

Az ESZSZ, az UNICE és a CEEP által a határozott ideig tartó munkaviszonyról kötött keretmegállapodásról szóló, 1999. június 28-i 1999/70/EK tanácsi irányelv mellékletében szereplő, a határozott ideig tartó munkaviszonyról szóló, 1999. március 18-án kötött keretmegállapodás 5. szakaszának 1. pontját úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, mint az alapügyekben szóban forgó, amely az állami fenntartású iskolák kinevezett személyzetének felvételére irányuló pályázati eljárás lezárulásáig megengedi a határozott időre szóló munkaszerződések megújítását a betöltetlen és szabad oktatói, valamint adminisztratív, műszaki és kisegítő álláshelyek betöltése érdekében a versenyvizsgák lezárulása pontos idejének megjelölése nélkül, és kizár minden lehetőséget arra, hogy ezen oktatók és az említett személyzet kártérítést kapjon az ilyen megújítás miatt esetlegesen keletkező károkért. Ugyanis e szabályozás látszólag – fenntartva, hogy a kérdést előterjesztő bíróságoknak e kérdést még vizsgálniuk kell – egyrészt nem teszi lehetővé objektív és átlátható szempontok meghatározását annak vizsgálata céljából, hogy az említett szerződések megújítása ténylegesen valós szükségletet elégít-e ki, továbbá alkalmas-e az elérendő cél megvalósítására és szükséges-e ahhoz, másrészt semmilyen megelőző és szankcionáló intézkedést nem ír elő az egymást követő, határozott időre szóló munkaszerződések visszaélészerű alkalmazására vonatkozóan.

Polgári ügyszak

4. A Bíróság (nagytanács) 2014. szeptember 3-i ítélete (a Hof van beroep te Brussel [Belgium] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Johan Deckmyn, Vrijheidsfonds VZW kontra Helena Vandersteen és társai (C-201/13. sz. ügy)¹²

1) Az információs társadalomban a szerzői és szomszédos jogok egyes vonatkozásainak összehangolásáról szóló, 2001. május 22-i 2001/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 5. cikke (3) bekezdésének k) pontját úgy kell értelmezni, hogy az e rendelkezésben szereplő „paródia” fogalma az uniós jog önálló fogalma.

2) A 2001/29 irányelv 5. cikke (3) bekezdésének k) pontját úgy kell értelmezni, hogy a paródia lényeges jellemzője egyrészt egy létező mű felidézése, bemutatva ugyanakkor az e műtől való érzékelhető eltéréseket, másrészt a humor vagy gúny kifejezése. Az e rendelkezés értelmében vett „paródia” fogalma nem függ olyan feltételektől, amelyek szerint a paródiának eredeti, sajátos jellegről kell tanúskodnia, amely különbözik a parodizált eredeti műtől való érzékelhető eltérések bemutatásától, ésszerűen az eredeti mű szerzőjétől eltérő személynek kell legyen tulajdonítható, magára az eredeti műre kell irányulnia, vagy meg kell jelölnie az eredeti mű forrását.

Ennek alapján a 2001/29 irányelv 5. cikke (3) bekezdésének k) pontja értelmében vett paródiára vonatkozó kivétel konkrét helyzetben történő alkalmazásának tiszteletben kell tartania egyrészt az ezen irányelv 2. és 3. cikkében említett személyek érdekei és jogai, másrészt valamely védelemben részesülő teljesítménynek az említett 5. cikk (3) bekezdésének k) pontja értelmében vett paródiára vonatkozó

¹¹ A kérdéseket I. Hírlevél IV. évf. 4. sz., Munkaügyi ügyszak, 16. sz.; Hírlevél IV. évf. 6. sz., Munkaügyi ügyszak, 23. sz. és Hírlevél IV. évf. 11. sz., Munkaügyi ügyszak, 57. sz. alatt.

¹² A kérdést I. Hírlevél IV. évf. 7. sz., Polgári ügyszak, 48. sz. alatt.

kivételre hivatkozó felhasználójának a véleménynyilvánítás szabadságához fűződő joga közötti megfelelő egyensúlyt.

A kérdést előterjesztő bíróság feladata az alapügy valamennyi körülményének figyelembevételével annak értékelése, hogy a 2001/29 irányelv 5. cikke (3) bekezdésének k) pontja értelmében vett paródiára vonatkozó kivétel alkalmazása – feltéve, hogy az alapügyben szóban forgó rajz megfelel a paródia említett lényeges jellemzőinek – tiszteletben tartja-e e megfelelő egyensúlyt.

5. A Bíróság (kilencedik tanács) 2014. október 21-i végzése (a Bundesgerichtshof [Németország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – BestWater International GmbH kontra Michael Mebes, Stefan Potsch (C-348/13. sz. ügy)¹³

Pusztán az, hogy valamely honlapon szabadon hozzáférhető, védelem alatt álló művet az alapügyben alkalmazotthoz hasonló, ún. „framing” eljárást alkalmazó hivatkozás útján valamely más honlapba beágyazzanak, nem minősül az információs társadalomban a szerzői és szomszédos jogok egyes vonatkozásainak összehangolásáról szóló, 2001. május 22-i 2001/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 3. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „nyilvánossághoz közvetítésnek”, mivel a szóban forgó művet nem közvetítik új közönség számára, és a közvetítés nem az eredeti közvetítéstől eltérő specifikus technikai módon valósul meg.

6. A Bíróság (hetedik tanács) 2014. november 5-i végzése (Općinski sud u Velikoj Gorici [Horvátország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) (C-254/14. sz. ügy)¹⁴

Az Európai Unió Bírósága nyilvánvalóan nem rendelkezik hatáskörrel az Općinski sud u Velikoj Gorici által előterjesztett kérdés megválaszolására.

7. A Bíróság (nyolcadik tanács) 2014. november 6-i végzése (a Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság [Magyarország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) (C-366/14. sz. ügy)¹⁵

A Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság (Magyarország) 2014. július 11-i határozatával előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-366/14. sz. ügy) nyilvánvalóan elfogadhatatlan.

8. A Bíróság (harmadik tanács) 2014. november 12-i ítélete (a Nejvyšší soud [Cseh Köztársaság] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – L kontra M (C-656/13. sz. ügy)

1) A házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, illetve az 1347/2000/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2003. november 27-i 2201/2003/EK tanácsi rendelet 12. cikkének (3) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az a szülői felelősségre vonatkozó eljárásban akkor is lehetővé teszi a gyermek szokásos tartózkodási helyétől eltérő tagállam bírósága joghatóságának megalapozását, ha más kapcsolódó eljárás nincs folyamatban a választott bíróság előtt.

2) A 2201/2003 rendelet 12. cikke (3) bekezdésének b) pontját úgy kell értelmezni, hogy nem tekinthető úgy, hogy azon bíróság joghatóságát, amelyhez valamely fél a szülői felelősségre vonatkozó eljárásban fordult, e rendelkezés értelmében „kifejezetten vagy egyéb egyértelmű módon elfogadta az eljárás valamennyi részes fele”, ha ezen első eljárás alperese később újabb eljárást indít ugyanezen bíróság előtt, és az első eljárásban az általa benyújtandó első iratban vitatja e bíróság joghatóságát.

¹³ A kérdést I. Hírlevél IV. évf. 12. sz., Polgári ügyszak, 71. sz. alatt.

¹⁴ A kérdést I. Hírlevél V. évf. 9. sz., Polgári ügyszak, 36. sz. alatt.

¹⁵ A kérdést I. Hírlevél V. évf. 10. sz., Polgári ügyszak, 51. sz. alatt.

9. A Bíróság (negyedik tanács) 2014. november 20-i ítélete (a Bundesgerichtshof [Németország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Novo Nordisk Pharma GmbH kontra S (C-310/13. sz. ügy)¹⁶

Az 1999. május 10-i 1999/34/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel módosított, a hibás termékekért való felelősségre vonatkozó tagállami törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közelítéséről szóló, 1985. július 25-i 85/374/EGK tanácsi irányelvet úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, mint amely az alapügy tárgyát képezi, amely az ezen irányelv 13. cikke értelmében vett, olyan különös felelősségi rendelkezéseket vezet be, amelyek az ezen szabályozásnak az említett irányelvről szóló, az érintett tagállamnak megküldött értesítés időpontját követően végrehajtott módosítása következtében azt írja elő, hogy a fogyasztónak jogában áll a gyógyszerkészítmény gyártójától tájékoztatást kérni e készítmény mellékhatásait érintően.

Közigazgatási ügyszak

19. A Bíróság elnökének 2014. október 17-i végzése (az Audiencia Provincial de Navarra, Sección Tercera [Spanyolország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme (C-208/14. sz. ügy)¹⁷

A Bíróság elnöke elrendelte az ügy törlését.

20. A Bíróság elnökének 2014. október 21-i végzése (a Juzgado de Primera Instancia no 34 de Madrid [Spanyolország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) (C-54/14. sz. ügy)¹⁸

A Bíróság elnöke elrendelte az ügy törlését.

21. A Bíróság (hetedik tanács) 2014. október 22-i végzése (a Tribunal Supremo [Spanyolország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Elcogas, SA kontra Administración del Estado, Iberdrola, SA (C-275/13. sz. ügy)¹⁹

Az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy állami, vagy állami forrásból történő beavatkozásnak minősülnek valamely villamosenergia-termelő magánvállalkozásnak nyújtott azon összegek, amelyeket valamennyi belföldön letelepedett végső villamosenergia-felhasználó finanszíroz, és amelyeket állami szervezet előzetesen meghatározott jogi szempontoknak megfelelően a villamosenergia-ágazat vállalkozásai között oszt szét.

22. A Bíróság (hatodik tanács) 2014. október 22-i végzése (a Finanzgericht Baden-Württemberg [Németország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Mineralquelle Zurzach AG kontra Hauptzollamt Singen (C-139/14. sz. ügy)²⁰

A 2005. október 27-i 1719/2005/EK bizottság rendelettel módosított, a vám- és a statisztikai nomenklatúráról, valamint a Közös Vámtarifáról szóló, 1987. július 23-i 2658/87/EGK tanácsi rendelet I. mellékletében található Kombinált Nomenklatúrát úgy kell értelmezni, hogy az alapügyben szóban forgóhoz hasonló ital, amely többek között vízből, cukorból, narancssűrítvényből, citromból, szőlőből, ananászból, mandarinból, nektarinból és maracujaléből, sárgabarack és guavavelőből, étkezési savakból, citromsavból, vitaminkeverékből, természetes és mesterséges aromaanyagokból áll,

¹⁶ A kérdést I. Hírlevél IV. évf. 10. sz., Polgári ügyszak, 62. sz. alatt.

¹⁷ A kérdést I. Hírlevél V. évf. 8. sz., Közigazgatási ügyszak, 27. sz. alatt.

¹⁸ A kérdést I. Hírlevél V. évf. 6. sz., Közigazgatási ügyszak, 58. sz. alatt.

¹⁹ A kérdést I. Hírlevél III. évf. 9. sz., Közigazgatási ügyszak, 154. sz. alatt.

²⁰ A kérdést I. Hírlevél V. évf. 7. sz., Közigazgatási ügyszak, 106. sz. alatt.

valamint amely ital gyümölcsstartalma összesen 12 %, e nomenklátúra 2202 10 00 vámtarifaszáma alá tartozik.

23. A Bíróság elnökének 2014. november 4-i végzése (az Administrativen sad – Varna [Bulgária] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) (C-403/14. sz. ügy)²¹

A Bíróság elnöke elrendelte az ügy törlését.

24. A Bíróság (ötödik tanács) 2014. november 5-i ítélete (a Bayerisches Verwaltungsgericht München [Németország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Herbaria Kräuterparadies GmbH kontra Freistaat Bayern (C-137/13. sz. ügy)²²

Az ökológiai termelés, a címkézés és az ellenőrzés tekintetében az ökológiai termelésről és az ökológiai termékek címkézéséről szóló 834/2007/EK tanácsi rendelet részletes végrehajtási szabályainak megállapításáról szóló, 2008. szeptember 5-i 889/2008/EK bizottsági rendelet 27. cikke (1) bekezdésének f) pontját úgy kell értelmezni, hogy az e rendelkezésben említett anyag felhasználását csak azzal a feltétellel írja elő jogszabály, ha valamely uniós jogi szabály vagy azzal összeegyeztethető nemzeti jogi szabály közvetlenül előírja az említett anyag valamely élelmiszerhez való hozzáadását annak érdekében, hogy ez utóbbi általánosan forgalmazható legyen. Az ilyen anyag felhasználását e rendelkezés értelmében nem írja elő jogszabály, ha az élelmiszert étrend-kiegészítőként, tápanyag-összetételre vagy egészségre vonatkozó állításokkal ellátva, vagy különleges táplálkozási célú élelmiszerként forgalmazzák, még akkor sem, ha ez azt jelenti, hogy az anyagok élelmiszerekben való felhasználására vonatkozó,

- a 2008. október 22-i 1137/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel módosított, az étrend-kiegészítőkre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, a 2002. június 10-i 2002/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben,*
- az élelmiszerekkel kapcsolatos, tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állításokról szóló, 2006. december 20-i 1924/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben, valamint a nem a betegségek kockázatának csökkentését, illetve a gyermekek fejlődését és egészségét érintő, élelmiszerekkel kapcsolatos, egészségre vonatkozó, engedélyezett állítások jegyzékének megállapításáról szóló, 2012. május 16-i 432/2012/EU bizottsági rendeletben, továbbá*
- a különleges táplálkozási célú élelmiszerekről szóló, 2009. május 6-i 2009/39/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben, valamint a különleges táplálkozási célokra szánt élelmiszerekhez adható tápértéknövelő anyagokról szóló, 2009. október 13-i 953/2009/EK bizottsági rendeletben*

foglalt rendelkezések tiszteletben tartása érdekében ezen élelmiszerek tartalmaznia kell a szóban forgó anyag meghatározott mennyiségét.

25. A Bíróság (ötödik tanács) 2014. november 5-i ítélete (a Tribunal administratif de Melun [Franciaország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Sophie Mukarubega kontra Préfet de police, Préfet de la Seine-Saint-Denis (C-166/13. sz. ügy)²³

Olyan körülmények között, mint amilyenek az alapeljárásban fennállnak, a harmadik országok illegálisan [helyesen: jogellenesen] tartózkodó állampolgárainak visszatérésével kapcsolatban a tagállamokban használt közös normákról és eljárásokról szóló, 2008. december 16-i 2008/115/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, és különösen annak 6. cikke keretében alkalmazandó, bármely eljárásban történő meghallgatáshoz való jogot úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes, ha valamely nemzeti hatóság egy harmadik országbeli állampolgárt nem hallgat meg külön egy

²¹ A kérdést l. Hírlevél V. évf. 12. sz., Közigazgatási ügyszak, 206. sz. alatt.

²² A kérdést l. Hírlevél IV. évf. 7. sz., Közigazgatási ügyszak, 112. sz. alatt.

²³ A kérdést l. Hírlevél IV. évf. 7. sz., Közigazgatási ügyszak, 130. sz. alatt.

kiutasítási határozattal kapcsolatban abban az esetben, amikor vele szemben kiutasítási határozatot kíván hozni azt követően, hogy egy olyan eljárásban, amelynek során teljes mértékben tiszteletben tartotta az érintett meghallgatáshoz való jogát, megállapította az államterületen történő tartózkodásának jogellenességét, függetlenül attól, hogy ez a kiutasítási határozat kapcsolódik-e tartózkodási engedély megtagadásához.

26. A Bíróság (első tanács) 2014. november 5-i ítélete (az Anotato Dikastirio Kyprou [Ciprus] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Cypra Ltd kontra Kypriaki Dimokratia (C-402/13. sz. ügy)²⁴

A 2006. november 20-i 1791/2006/EK tanácsi rendelettel módosított, az emberi fogyasztásra szánt állati eredetű termékek hatósági ellenőrzésének megszervezésére vonatkozó különleges szabályok megállapításáról szóló, 2004. április 29-i 854/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet rendelkezéseit úgy kell értelmezni, hogy főszabály szerint azokkal nem ellentétes az, hogy hatósági állatorvosnak a vágás ellenőrzése céljából történő kijelölésére tekintettel a hatáskörrel rendelkező hatóság meghatározza azt az időpontot, amikor az állatok vágásának történnie kell, és megtagadja ilyen állatorvosnak a vágóhid által meghatározott napokon és időpontokban történő kiküldését, amennyiben a vágásoknak objektíve nem szükséges ilyen napon történniük, amit a kérdést előterjesztő bíróságnak kell vizsgálnia.

27. A Bíróság (kilencedik tanács) 2014. november 5-i végzése (a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság [Magyarország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) (C-356/14. sz. ügy)²⁵

A C-356/14. sz. ügyben a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (Magyarország) 2014. június 16-i határozatával előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelem nyilvánvalóan elfogadhatatlan.

28. A Bíróság (ötödik tanács) 2014. november 6-i ítélete (a Bundesfinanzhof [Németország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Agentur für Arbeit Krefeld – Familienkasse kontra Susanne Fassbender-Firman (C-4/13. sz. ügy)²⁶

Az 1996. december 2-i 118/97/EK tanácsi rendelettel módosított és naprakésszé tett, és az 1998. június 29-i 1606/98/EK tanácsi rendelettel módosított, a szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra, önálló vállalkozókra és családtagjaikra történő alkalmazásáról szóló, 1971. június 14-i 1408/71/EGK tanácsi rendelet 76. cikkének (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az felhatalmazza a foglalkoztatás szerinti tagállamot, hogy jogszabályaiban a családi ellátások iránti kérelem lakóhely szerinti tagállamban való előterjesztésének hiányában előírja a családi ellátásokra való jogosultság illetékes intézmény általi felfüggesztését. Ilyen körülmények között, ha a foglalkoztatás szerinti tagállam a nemzeti jogszabályaiban előírja a családi ellátásokra való jogosultság ilyen felfüggesztését, az illetékes intézmény anélkül, hogy e tekintetben mérlegelési jogkörrel rendelkezne, e 76. cikk (2) bekezdése értelmében köteles alkalmazni e felfüggesztést, feltéve hogy annak nemzeti jogszabályban előírt feltételei teljesülnek.

²⁴ A kérdést I. Hírlevél IV. évf. 10. sz., Közigazgatási ügyszak, 185. sz. alatt.

²⁵ A kérdést I. Hírlevél V. évf. 10. sz., Közigazgatási ügyszak, 191. sz. alatt.

²⁶ A kérdést I. Hírlevél IV. évf. 5. sz., Közigazgatási ügyszak, 65. sz. alatt.

29. A Bíróság (tizedik tanács) 2014. november 6-i ítélete (a Tribunale amministrativo regionale per la Lombardia [Olaszország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Cartiera dell’Adda SpA kontra CEM Ambiente SpA (C-42/13. sz. ügy)²⁷

A 2009. november 30-i 1177/2009/EK bizottsági rendelettel módosított, az építési beruházásra, az árubeszerzésre és a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról szóló, 2004. március 31-i 2004/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 2. cikkével összefüggésben értelmezett 45. cikkét, valamint az egyenlő bánásmód elvét és az átláthatóság kötelezettségét akként kell értelmezni, hogy azokkal akkor sem ellentétes a gazdasági szereplőnek valamely odaítélési eljárásból azon az alapon történő kizárása, hogy ez a gazdasági szereplő nem tartotta tiszteletben az ajánlattételhez szükséges dokumentációban előírt azon kötelezettségét, hogy ajánlatához – a kizárás terhe mellett – olyan nyilatkozatot csatoljon, amelynek értelmében az ezen ajánlatban az említett gazdasági szereplő műszaki igazgatójaként kijelölt személlyel szemben nem folyik eljárás, illetve vele szemben nem hoztak elmarasztaló büntető ítéletet, amennyiben ezt a nyilatkozatot az ajánlatok benyújtására előírt határidő lejártát követő időpontban közölte az ajánlatkérő szervvel, illetve amennyiben bizonyította, hogy ezt a személyt tévesen jelölték meg műszaki igazgatóként.

30. A Bíróság (ötödik tanács) 2014. november 6-i ítélete (a Conseil d’État [Franciaország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Mac GmbH kontra Ministère de l’agriculture, de l’agroalimentaire et de la forêt (C-108/13. sz. ügy)²⁸

Az EUMSZ 34. cikket és az EUMSZ 36. cikket úgy kell értelmezni, hogy azokkal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely valamely, az exportáló államban a növényvédő szerek forgalomba hozataláról szóló, 1991. július 15-i 91/414/EGK tanácsi irányelv alapján kiállított forgalombahozatali engedéllyel nem rendelkező növényvédő szer tekintetében kizárja a párhuzamos import címén történő forgalombahozatali engedély kiállítását, jöllehet e termék rendelkezik párhuzamos import címén kiállított engedéllyel, és azonosnak tekinthető valamely, az importáló tagállamban ezen irányelvnek megfelelően engedélyezett termékkel.

31. A Bíróság (első tanács) 2014. november 6-i ítélete (a Scottish Land Court [Egyesült Királyság] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Robin John Feakins kontra The Scottish Ministers (C-335/13. sz. ügy)²⁹

1) A 2004. október 29-i 1974/2004/EK bizottsági rendelettel módosított, a közös agrárpolitika keretébe tartozó közvetlen támogatási rendszerek közös szabályainak megállapításáról és a mezőgazdasági termelők részére meghatározott támogatási rendszerek létrehozásáról szóló 1782/2003/EK tanácsi rendeletben meghatározott egységes támogatási rendszer végrehajtására vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 2004. április 21-i 795/2004/EK bizottsági rendelet 18. cikkének (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az akkor alkalmazandó egyrészt, ha a mezőgazdasági termelő teljesíti az említett, az 1974/2004 rendelettel módosított rendelet 19–23a. cikke közül kettőnek vagy többnek az alkalmazási feltételeit, másrészt ha az ugyanezen, az 1974/2004 rendelettel módosított rendelet 19–23a. cikke közül legalább egynek az alkalmazási feltételeit teljesítő mezőgazdasági termelő teljesíti a közös agrárpolitika keretébe tartozó közvetlen támogatási rendszerek közös szabályainak megállapításáról és a mezőgazdasági termelők részére meghatározott támogatási rendszerek létrehozásáról, továbbá a 2019/93/EGK, 1452/2001/EK, 1453/2001/EK, 1454/2001/EK, 1868/94/EK, 1251/1999/EK, 1254/1999/EK, 1673/2000/EK, 2358/71/EGK és a 2529/2001/EK rendelet módosításáról szóló, 2003. szeptember 29-i 1782/2003/EK tanácsi rendelet 37. cikkének (2) bekezdése, 40. cikke, 42. cikkének (3) és 42. cikkének (5) bekezdése közül legalább egynek az alkalmazási feltételeit is.

²⁷ A kérdést l. Hírlevél IV. évf. 5. sz., Közigazgatási ügyszak, 74. sz. alatt.

²⁸ A kérdést l. Hírlevél IV. évf. 6. sz., Közigazgatási ügyszak, 99. sz. alatt.

²⁹ A kérdést l. Hírlevél IV. évf. 10. sz., Közigazgatási ügyszak, 171. sz. alatt.

2) Az 1974/2004 rendelettel módosított 795/2004 rendelet 18. cikkének (2) bekezdése érvénytelen, mivel megakadályozza, hogy az 1782/2003 rendelet 40. cikke értelmében vett rendkívüli körülményekkel szembesülő mezőgazdasági termelő egyszerre részesüljön a referenciaösszege e rendelkezés szerinti kiigazításában, és az 1974/2004 rendelettel módosított 795/2004 rendelet 19–23a. cikke közül valamelyik alapján a nemzeti tartalékból származó kiegészítő referenciaösszegben, miközben az a mezőgazdasági termelő, aki nem szembesült ilyen körülményekkel, és akinek az 1782/2003 rendelet 37. cikke (1) bekezdése alapján számított referenciaösszeget állapítottak meg, egyszerre részesülhet ebben az összegben és az 1974/2004 rendelettel módosított 795/2004 rendelet 19–23a. cikke közül valamelyik alapján a nemzeti tartalékból származó referenciaösszegben.

32. A Bíróság (tizedik tanács) 2014. november 6-i ítélete (a Corte suprema di cassazione [Olaszország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Agenzia delle Dogane, Ufficio di Verona dell’Agenzia delle Dogane kontra ADL American Dataline Srl (C-546/13. sz. ügy)³⁰

A vám- és a statisztikai nomenklatúráról, valamint a Közös Vámtarifáról szóló, 1987. július 23-i 2658/87/EGK tanácsi rendelet I. mellékletében szereplő Kombinált Nomenklatúrának a 2000. október 13-i 2388/2000/EK bizottsági rendeletből, a 2001. augusztus 6-i 2031/2001/EK bizottsági rendeletből, a 2002. augusztus 1-jei 1832/2002/EK bizottsági rendeletből, valamint a 2003. szeptember 11-i 1789/2003/EK bizottsági rendeletből eredő változatát úgy kell értelmezni, hogy az olyan árukat, mint amelyek az alapügy tárgyát képezik, amelyek „MAC OS 9” vagy újabb verziójú operációs rendszerrel ellátott számítógéphez csatlakoznak, hangszórókként e nomenklatúra 8518 22 90 vámtarifaszáma alá kell besorolni.

33. A Bíróság elnökének 2014. november 11-i végzése (a Tribunal de première instance de Liège [Belgium] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) (C-685/13. sz. ügy)³¹

A Bíróság elnöke elrendelte az ügy törlését.

34. A Bíróság (második tanács) 2014. november 12-i ítélete (a Verwaltungsgericht Frankfurt am Main [Németország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Annett Altmann és társai kontra Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht (C-140/13. sz. ügy)³²

A pénzügyi eszközök piacairól, a 85/611/EGK és a 93/6/EGK tanácsi irányelv, és a 2000/12/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 93/22/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 21-i 2004/39/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 54. cikkének (1) és (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy valamely nemzeti felügyeleti hatóság közigazgatási eljárás keretében hivatkozhat a szakmai titok azon személlyel szembeni megőrzésének a kötelezettségére, aki – egy olyan ügyben, amely nem a büntetőjog hatálya alá vagy valamely polgári vagy kereskedelmi eljárás keretébe tartozik – e hatóságtól olyan befektetési vállalkozásra vonatkozó információkhoz való hozzáférést kért, amely épp bírósági felszámolás alatt áll, jöllehet e vállalkozás fő üzleti modellje a befektetők tudatos megkárosításával járó nagymértékű csalásra irányult, és az említett vállalkozás több felelősét is szabadságvesztés-büntetésre ítélték.

³⁰ A kérdést I. Hírlevél V. évf. 1. sz., Közigazgatási ügyszak, 15. sz. alatt.

³¹ A kérdést I. Hírlevél V. évf. 4. sz., Közigazgatási ügyszak, 58. sz. alatt.

³² A kérdést I. Hírlevél IV. évf. 7. sz., Közigazgatási ügyszak, 114. sz. alatt.

35. A Bíróság (negyedik tanács) 2014. november 13-i ítélete (az Unabhängiger Verwaltungssenat in Tirol [Ausztria] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Ute Reindl, az MPREIS Warenvertriebs GmbH büntetőjogi felelősséggel rendelkező képviselője kontra Bezirkshauptmannschaft Innsbruck (C-443/13. sz. ügy)³³

1) A 2011. október 27-i 1086/2011/EU bizottsági rendelettel módosított, a szalmonella és egyéb meghatározott, élelmiszerből származó zoonózis-kórokozók ellenőrzéséről szóló, 2003. november 17-i 2160/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet II. melléklete E. részének 1. pontját úgy kell értelmezni, hogy az e rendelet I. mellékletében felsorolt állatállományokból származó friss baromfihúsnak a forgalmazás valamennyi szakaszában – beleértve a kiskereskedelmet is – meg kell felelnie az 1086/2011 rendelettel módosított, az élelmiszerek mikrobiológiai kritériumairól szóló, 2005. november 15-i 2073/2005/EK bizottsági rendelet I. melléklete 1. fejezetének 1.28. sorában meghatározott mikrobiológiai kritériumnak.

2) Az uniós jogot és különösen az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszer-biztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszer-biztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 2002. január 28-i 178/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletet, továbbá a 2073/2005 rendeletet úgy kell értelmezni, hogy azzal főszabály szerint nem ellentétes az alapügyben szóban forgóhoz hasonló nemzeti jogszabály, amely az 1086/2011 rendelettel módosított 2073/2005 rendelet I. melléklete 1. fejezetének 1.28. sorában meghatározott mikrobiológiai kritérium megsértése miatt valamely élelmiszer forgalomba hozataláért az olyan élelmiszer-ipari vállalkozót rendeli büntetni, akinek tevékenysége kizárólag a forgalmazás szakaszára terjed ki. A nemzeti bíróság feladata, hogy értékelje, hogy az alapügyben szóban forgó szankció megfelel-e a 178/2002 rendelet 17. cikkének (2) bekezdésében meghatározott arányosság elvének.

36. A Bíróság (második tanács) 2014. november 19-i ítélete (a Supreme Court of the United Kingdom – [Egyesült Királyság]) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – a ClientEarth kérelme alapján The Queen kontra The Secretary of State for the Environment, Food and Rural Affairs (C-404/13. sz. ügy)³⁴

1) A környezeti levegő minőségéről és a Tisztább levegőt Európának elnevezésű programról szóló, 2008. május 21-i 2008/50/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 22. cikkének (1) bekezdését akként kell értelmezni, hogy az azt írja elő, hogy a nitrogén-dioxid ezen irányelv XI. mellékletében meghatározott határértékeinek való megfelelésre az ezen irányelv által meghatározott határidő legfeljebb öt évvel történő meghosszabbításához az adott tagállamnak erre vonatkozó kérelmet kell benyújtania és levegőminőségi tervet kell készítenie, amennyiben objektíve úgy tűnik, a rendelkezésre álló adatokra tekintettel, és annak ellenére, hogy ezen állam végrehajtotta a szennyezés csökkentését célzó megfelelő intézkedéseket, hogy az ezen értékeknek való megfelelés egy adott zónában vagy agglomerációban a megjelölt határidőn belül nem teljesíthető. A 2008/50 irányelv nem tartalmaz egyetlen kivételt sem az említett 22. cikk (1) bekezdéséből eredő kötelezettség alól.

2) Amennyiben úgy tűnik, hogy a nitrogén-dioxid 2008/50 irányelv XI. mellékletében meghatározott határértékeinek való megfelelést valamely tagállam adott zónájában vagy agglomerációjában nem tudják teljesíteni, az e mellékletben megjelölt 2010. január 1–0jei határidő lejártát követően, amennyiben e tagállam nem kérte a 2008/50 irányelv 22. cikke (1) bekezdésének megfelelően e határidő meghosszabbítását, önmagában az ezen irányelv 23. cikke (1) bekezdése második albekezdésének megfelelő levegőminőségi terv elkészítése alapján nem állapítható meg, hogy e tagállam ennek ellenére eleget tesz az említett irányelv 13. cikkéből eredő kötelezettségeinek.

3) Amennyiben valamely tagállam nem teljesítette a 2008/50 irányelv 13. cikke (1) bekezdésének második albekezdéséből eredő követelményeket, ugyanakkor nem kérte a határidő meghosszabbítását az ezen irányelv 22. cikkében előírt feltételek mellett, annak a hatáskörrel rendelkező nemzeti bíróságnak a feladata, amelyhez adott esetben fordultak, hogy a nemzeti hatósággal szemben

³³ A kérdést I. Hírlevél IV. évf. 12. sz., Közigazgatási ügyszak, 204. sz. alatt.

³⁴ A kérdést I. Hírlevél IV. évf. 10. sz., Közigazgatási ügyszak, 186. sz. alatt.

megtegyen minden szükséges intézkedést, ideértve a meghagyást is, annak érdekében, hogy e hatóság elkészítse az ezen irányelv által megkövetelt tervet, az ugyanezen irányelvben előírt feltételek szerint.

37. A Bíróság (nyolcadik tanács) 2014. november 20-i ítélete (Finanzgericht Düsseldorf [Németország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Rohm Semiconductor GmbH kontra Hauptzollamt Krefeld (C-666/13. sz. ügy)

1) *Úgy kell értelmezni a 2002. augusztus 1-jei 1832/2002/EK bizottsági rendelettel módosított, a vám- és statisztikai nomenklatúráról, valamint a Közös Vámtarifáról szóló, 1987. július 23-i 2658/87/EGK tanácsi rendelet I. mellékletében található Kombinált Nomenklatúrát, hogy e Nomenklatúra 8543 vámtarifaszáma alá tartoznak azok a modulok, amelyek mindegyike egy fénykibocsátó dióda, egy fotodióda és több más félvezető szerkezet összekötéséből áll, és amelyek infravörös fénykibocsátóként/-vevőként használhatók, amennyiben részesülnek azon készülékek áramellátásából, amelyekbe be vannak építve.*

2) *Úgy kell értelmezni az 1832/2002 rendelettel módosított 2658/87 rendelet I. mellékletében található Kombinált Nomenklatúrát, hogy az olyan modulok, mint amelyekről az alapügyben szó van, és amelyeket olyan készülékekbe építenek be, amelyek mechanikus vagy elektromos működéséhez nem szükségesek, nem minősülnek e Nomenklatúra 8543 90 80 vámtarifaszáma értelmében vett alkatrészeknek, hanem e Nomenklatúra önálló funkcióval rendelkező, ugyanezen Nomenklatúra 85. árucsoportjában máshol nem említett más elektromos gépekre vagy készülékekre vonatkozó 8543 89 95 vámtarifaszáma alá tartoznak.*

38. A Bíróság (nyolcadik tanács) 2014. november 20-i ítélete (a Cour de Cassation [Franciaország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Direction générale des douanes et droits indirects, Chef de l'agence de poursuites de la Direction nationale du renseignement et des enquêtes douanières, Direction régionale des douanes et droits indirects de Lyon kontra Utopia SARL (C-40/14. sz. ügy)³⁵

1) *A Cseh Köztársaság, az Észt Köztársaság, a Ciprusi Köztársaság, a Lett Köztársaság, a Litván Köztársaság, a Magyar Köztársaság, a Máltai Köztársaság, a Lengyel Köztársaság, a Szlovén Köztársaság és a Szlovák Köztársaság csatlakozásának feltételeiről, valamint az Európai Unió alapját képező szerződések kiigazításáról szóló okmánnyal módosított, a vámmentességek közösségi rendszerének létrehozásáról szóló, 1983. március 28-i 918/83/EGK tanácsi rendelet 60. cikkét úgy kell értelmezni, hogy ha a kifejezetten laboratóriumi használatra előkészített állatokat, amelyeket valamely importőr az Európai Unió területére hoz, alapvetően oktatással vagy tudományos kutatással foglalkozó közintézménynek vagy feljogosított magánintézménynek szánják, ezen importőr, bár maga nem minősül ilyen intézménynek, részesülhet az e cikk által az ilyen típusú árukra vonatkozóan előírt, behozatali vámok alóli mentességben.*

2) *A vám- és a statisztikai nomenklatúráról, valamint a Közös Vámtarifáról szóló, 1987. július 23-i 2658/87/EGK tanácsi rendelet I. mellékletében szereplő Kombinált Nomenklatúrának a 2003. szeptember 11-i 1789/2003/EK bizottsági rendeletből eredő változatában foglalt 5.b) általános szabályt úgy kell értelmezni, hogy a laboratóriumi kutatás céljaira szánt élő állatok szállítására szolgáló ketrecek nem tartoznak azon csomagolóanyagok és csomagolóanyagok kategóriájába, amelyeket azokkal az árukkal együtt kell osztályozni, amelyeket e csomagolóanyagokban vagy csomagolóanyagokban bemutatnak.*

³⁵ A kérdést I. Hírlevél IV. évf. 10. sz., Közigazgatási ügyszak, 75. sz. alatt.

39. A Bíróság (negyedik tanács) 2014. november 26-i ítélete (a Consiglio di Stato [Olaszország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Green Network SpA kontra Autorità per l’energia elettrica e il gas (C-66/13. sz. ügy)³⁶

1) Az EK-Szerződést akként kell értelmezni, hogy tekintettel a belső villamosenergia-piacon a megújuló energiaforrásokból előállított villamos energia támogatásáról [helyesen: előmozdításáról] szóló, 2001. szeptember 27-i 2001/77/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv rendelkezéseire, az Európai Közösség olyan kizárólagos külső hatáskörrel rendelkezik, amellyel ellentétes az alapeljárásban szóban forgóhoz hasonló azon nemzeti rendelkezés, amely azon az alapon írja elő a zöld bizonyítványok megszerzésének kötelezettsége alóli mentesség megadását, hogy a nemzeti fogyasztási piacra harmadik államból behozott villamos energiát vezetnek be olyan megállapodásnak az érintett tagállam és harmadik állam között történt korábbi megkötése révén, amelynek értelmében – az említett irányelv 5. cikkében előírtakkal azonos részletes szabályok szerint – garantált az, hogy az ekként behozott villamos energiát megújuló energiaforrásokból állították elő.

2) Az uniós joggal ellentétes az, hogy miután a jelen ítélet rendelkező részének 1. pontjában említetthez hasonló valamely nemzeti rendelkezés alkalmazását valamely nemzeti bíróság azon az alapon zárta ki, hogy az nem felel meg az uniós jognak, az említett bíróság – helyettesítés révén – az említett rendelkezéssel lényegében azonos olyan korábbi nemzeti rendelkezést alkalmazzon, amely azon az alapon írja elő a zöld bizonyítványok megszerzésének kötelezettsége alóli mentesség megadását, hogy a nemzeti fogyasztási piacra harmadik államból behozott villamos energiát vezetnek be olyan megállapodásnak a nemzeti hálózat kezelője és az érintett harmadik állam hasonló helyi hatósága között történt korábbi megkötésével, amely meghatározza az annak tanúsítása céljából szükséges ellenőrzés részletes szabályait, hogy az ekként behozott villamos energia megújuló energiaforrásokból előállított villamos energia.

A Kúria uniós jogi tárgyú határozatai

Büntető ügyszak

Az adott időszakban nem született ilyen tárgyú határozat.

Gazdasági ügyszak

Az adott időszakban nem született ilyen tárgyú határozat.

Munkaügyi ügyszak

Mfv.I.10.368/2014/16.

Ha a munkáltató törvényi kötelezettség hiányában a felmentést annak átadásakor szóban megindokolta, ahhoz a perben kötve van, annak valóságát és okszerűségét bizonyítani köteles. Ha a közölt indok alapján a kormánytisztviselő irányában ártási szándék véleményezhető (mert azt jogszerű indok nélküli eltávolítási szándék motiválta) a felmentés jogellenes.

A másodfokú bíróság indokolási kötelezettségének megsértése nem volt megállapítható. Álláspontját részletesen kifejtette az általa értékelt bizonyítékok és figyelembe vett jogszabályok megjelölésével. Érveléséből megállapítható, hogy az Alapjogi Charta 30. cikkét és az Egyezmény 6. cikkét a perbeli jogvitában miként értékelte: azokat nem közvetlenül alkalmazta, hanem a Pp. 1. és 2. §-ában bekezdésben foglalt eljárási szabályok alkalmazása, a bizonyítási eljárás lefolytatása és annak eredménye értékelése során vette figyelembe mint az elbocsátások elleni védelemre, és a jogorvoslathoz való jogra vonatkozó általános jogelveket (jogerős közbenső ítélet 13. oldal, 14. oldal

³⁶ A kérdést I. Hírlevél IV. évf. 6. sz., Közigazgatási ügyszak, 86. sz. alatt.

3. bekezdés, 16. és 17. oldal, valamint 18. oldal 1. bekezdés). A jogerős közbenső ítélet tehát eljárásjogi szempontból [Pp. 221. § (1) bekezdésére tekintettel] nem volt jogsértő. A döntése azonban e körben megalapozatlan.

Az Alkotmánybíróság a 8/2011. (II.18.) AB határozatában megállapította, hogy a Ktjv. 8. § (1) bekezdés b) pontja alkotmányellenes, sérti az Alkotmány 70/B. § (1) bekezdésében szabályozott munkához való jogot, 70. § (6) bekezdése szerinti közhivatal viseléséhez való jogot, az 57. § (1) bekezdés szerinti bírósághoz fordulás jogát és az Alkotmány 54. § (1) bekezdése szerinti emberi méltósághoz való jogot. Az 1989. évi XXXII. törvény (rég. Abtv.) 43. § (4) bekezdése alapján a sérelmezett rendelkezést a jövőre nézve 2011. május 31-ei hatállyal semmisítette meg az Alkotmánybíróság 34/2012. (VII.17.) AB határozatában, amelyet bírói kezdeményezések tárgyában hozott. Kifejtette, hogy a Ktjv. 8. § (1) bekezdés b) pontjának alkotmányellenességét az Alkotmány olyan rendelkezései alapján állapította meg, amelyeket az Alaptörvény tartalmilag azonosan foglal magában, továbbá annak az Alkotmány 57. § (1) bekezdésbe ütközését (bírói fordulás joga), az Egyezmény 6. cikk (1) bekezdésében foglalt bírói jogvédelmi garanciák fényében értékelte [8/2011. (II.18.) AB határozat IV.6. pontja]. Az Alkotmánybíróság a határozatában egyértelműen kimondta, hogy 2011. május 31. előtt a megsemmisített jogszabályt alkalmazni kell. Ezt követi a következetes ítélkezési gyakorlat (Mfv.I.10.094/2014/7.).

A fentiekből következően a felperes felmentése közlésének időpontjában a Ktjv. 8. § (1) bekezdés b) pontja alkalmazandó volt. Téves azon értelmezés, miszerint a Ktjv. 8. § (1) bekezdés b) pontjának 2010. július 6-ától 2011. május 31-éig hatályos rendelkezése alapján történt felmentések esetében külön kell vizsgálni a felmentés alaki, formai, és a jogviszony megszüntetésének tartalmi indokoltságát (másodfokú közbenső ítélet, 13. oldal 3. bekezdés). Ez nem vezethető le az Alapjogi Charta 30. cikkéből. Az Alapjogi Charta rendelkezései a jelen jogvitára ugyanis nem alkalmazhatók az Európai Unió Bíróságának C-332/13. számú ügyben hozott határozata alapján. A kormánytisztviselők indokolás nélküli felmentésével kapcsolatos jogkérdés nem tartozik az uniós jog alkalmazási körébe, mivel a Ktjv. megalkotásával Magyarország nem az Unió jogát hajtotta végre.

Polgári ügyszak

Pfv.I.20.759/2013/7.

A horvátországi ingatlan tulajdonjogának bejegyzéséhez szükséges jognyilatkozat bírói ítélettel történő pótlására indított perben a magyar bíróságnak nincsen joghatósága. Az említett perben a keresettel érvényesíteni kívánt igény nem dologi jellegű, ezért nem a nemzetközi magánjogról szóló 1979. évi 13. tvr. 62/C. § a) pontja, hanem a tvr. 62/C. § h) pontja zárja ki a magyar bíróság joghatóságát.

A Tanács 2003. november 27-i 2201/2003/EK rendelete a házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, illetve az 1347/2000/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló európai uniós szabály az adott ügyben a joghatóság kérdésének elbírálására nem alkalmazható, hiszen a rendelet 1. cikke rendelkezik az alkalmazási köréről, a rendelet hatályáról, azonban a felperes perbevitt igénye nem tartozik azon polgári ügyek csoportjába, amelyekre a rendelet hatálya kiterjed.

A Tanács 2000. december 22-i, a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló 44/2001/EK rendeletének (amelyet hatályon kívül helyezett a 2015. január 10-től alkalmazásra kerülő, a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2012. december 12-i 1215/2012/EU rendelet) a jelen ügyben irányadó 22. cikkének 3. pontja szerint: a lakóhelyre való tekintet nélkül kizárólagos joghatósággal rendelkezik a bíróság az olyan eljárásra, amelynek tárgya közhiteles nyilvántartásba történő bejegyzés érvényessége, annak a tagállamnak a bíróságai, ahol a nyilvántartást vezetik.

Közigazgatási ügyszak

Kfv.IV.35.796/2013/6.

A gyümölcs és kertészeti ültetvények korszerűsítése, létesítése jogcímen alapuló agrártámogatás iránti kérelem esetében a támogatási jogosultság feltételeit a kérelem benyújtásakor kell igazolni. Hiánypótlásra ebben a támogatási formában nincs lehetőség.

A 55/2011. (VI. 10.) VM rendelet (a továbbiakban: Jogcímrendelet) 1. § (1) bekezdés értelmező 5. pontja szerint ügyfélnek az a mezőgazdasági termelő tekinthető, (..) aki az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap társfinanszírozásában megvalósuló támogatások igénybevételének általános szabályairól szóló 23/2007. (IV. 17.) FVM rendelet (a továbbiakban: Vhr.) 3. § 11. pontjában meghatározott mezőgazdasági tevékenységek közül a 01.2., vagy a 01.5. alágazatba tartozó tevékenységet végez□

Az alapvetően anyagi jogszabálynak minősíthető Jogcímrendelet és az eljárási kérdéseket szabályozó Vhr. egymáshoz való viszonyát a Vhr. 1. § második fordulója rendezi, amikor kimondja, hogy (..) e rendelet rendelkezéseit abban az esetben kell alkalmazni, ha a támogatás részletes feltételeit megállapító jogszabály eltérően nem rendelkezik□ Mivel a Jogcímrendelet a mezőgazdasági tevékenység fogalmát nem rendezi, ezért ebben a tekintetben a Vhr. értelmező szabálya alkalmazandó.

A Vhr. 3. § 11. pontja szerint a perbeli támogatás megszerzése szempontjából mezőgazdasági tevékenységet az végez, aki megfelel a mezőgazdasági tevékenységek statisztikai osztályozása NACE Rev. 2. rendszerének létrehozásáról és a 3037/90/EGK tanácsi rendelet, valamint egyes meghatározott statisztikai területekre vonatkozó EK-rendeletek módosításáról szóló, 2006. december 20-i 1893/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet I. Melléklete szerinti – az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 16. § (3) bekezdés d) pontja alapján az állami adóhatósághoz bejelentett – 01.1, 01.2, 01.3, 01.4, 01.5, 01.6 és 01.7 alágazatba tartozó tevékenység□valamelyikének.

A fenti két szabály együttes tartalma határozza meg azt, hogy a Jogcímrendelet szerinti támogatási formára -□szemben a felülvizsgálati kérelemben foglaltakkal – nem bármely, hanem csupán meghatározott mezőgazdasági tevékenység végzése esetén jogosult a termelő: az, aki a kérelem benyújtásakor az állami adóhatósághoz bejelentett módon, a közösségi jogi statisztikai osztályozási szempontok szerint megjelölt termelői tevékenységek közül -□figyelemmel az Európai Parlament és a Tanács 2006. december 20-i 1893/2006/EK rendelete 2. cikk (1) bekezdés c) pontjában, valamint az I. Mellékletében foglaltakra is -□a 01.2. alágazatba, illetve a 01.5. alágazatba tartozó termelő tevékenységet folytatja.

A Jogcímrendelet 6. § (2) bekezdése értelmében az ügyfélnek a támogatás jogosultságára vonatkozó adatokat□kellett az alperes elé tární. Olyan dokumentumokat, amelyek a fenti termelői tevékenységet igazolják.

A perbeli esetben a felperes ilyen, a Vhr. és a közösségi jogi szabályozás által körülírt, a Jogcímrendelet által speciálisan meghatározott termelői tevékenységet igazoló dokumentumot nem csatolt kérelme mellékleteként. Erre a hatályos szabályozásnak megfelelő őstermelői igazolvány alkalmas dokumentum. Felperes esetében azonban az nem igazolta vissza a közösségi szabályozáson alapuló □Vhr.-beli és a Jogcímrendeletben meghatározott tevékenység folytatását. Nem vitathatóan a felperes az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) 16. § (3) bekezdés d) pontja szerinti adóhatósági igazolással is alátámaszhatta volna kérelmét. Hiszen a bejelentett, adószámmal rendelkező adózó tevékenységét az adóhatóság a Jogcímrendelet, illetve a Vhr. fentiekben hivatkozott adattartalommal tartja nyilván. Ugyanakkor a felperes az adóhatósági igazolást nem kérelme mellékleteként, hanem időben lényegesen később csatolta, amelyet az alperes a Jogcímrendelet 6. § (8) bekezdésére figyelemmel már nem értékelhetett.

Kfv.V.35.142/2014/5.

A felülvizsgálati eljárásban nem kerülhet sor a bizonyítékok felülmérlegelésére, és új tényre, jogcímre sem lehet hivatkozni.

A jogvita eldöntésére irányadó rendelkezések, továbbá az Európai Unió Bíróságának e tárgykörben hozott iránymutató határozatai értelmében az adóhatóságot terhelte annak bizonyítása, mégpedig objektív körülmények, adatok, tények alapján, hogy az adózó tudott, illetve tudhatott arról, hogy adókijátszás részese.

Az adóhatóság által e körben felsorolt bizonyítékok az értékesítési láncolat korábbi szereplőivel kapcsolatos olyan adatok, tények, körülmények, amelyek alapján nem vonható le egyértelmű ténybeli és jogkövetkeztetés arra nézve, hogy az adózó tudott, illetve tudhatott arról, hogy egy adókijátszásra irányuló ügyletben vesz részt. Az adóhatóság, amikor ismerteti a Kft. adókijátszásra irányuló tevékenységét, maga is megjegyzi, hogy más kérdés az, hogy az adózó erről a tényről rendelkezhetett-e információval, illetve ez a körülmény milyen egyéb feltételek fennállása esetén bír kihatással az adózótól ésszerűen elvárható intézkedések körére.□

Az ellenőrzés során arra vonatkozó vizsgálatot az adóhatóság nem végzett, hogy az ügyletek kapcsán kialakított árak összefüggésbe hozhatók-e vagy sem az áfa kötelezettség megsértésével. Erre vonatkozó megállapításokat a keresettel támadott határozatok sem tartalmaznak, ennél fogva a felülvizsgálati kérelemben e körben kifejtett érvelés olyan új adatnak, ténynek, körülménynek minősül, amely értékelésére csak a jogerős ítélettel elrendelt új eljárás során kerülhet sor (BH2002.283., EBH2002.653., Art. 143.§ (1) bekezdése, Pp. 339.§ (1) bekezdése).

Kfv.I.35.397/2014/8.

A gazdasági szereplőtől elvárható, hogy tegyen meg minden tőle telhető, ésszerűen elvárható intézkedést annak érdekében, hogy az általa teljesítendő ügylet ne vezessen adókijátszáshoz.

Az elsőfokú bíróság jogszerűen vizsgálta, hogy a felperes tudta-e vagy tudnia kellett-e arról, hogy beszállítói adókijátszást valósítanak meg, s a hivatkozott uniós bírósági ítéletekben kifejtett számlabefogadói körülmények magatartást tanúsította-e. Az Európai Unió Bírósága a Mahagében-Dávid ügyben is kifejtette, hogy amennyiben szabálytalanságra vagy csalásra utaló körülmények állnak fenn, a körülmények gazdasági szereplőt az ügy körülményeitől függően arra kötelezhetik, hogy a megbízhatóságról való meggyőződés érdekében tájékozódjanak azon másik gazdasági szereplő felől, amelyektől a termékeket vagy a szolgáltatásokat kívánja beszerezni. Az Unió Bírósága már számos iránymutató döntésében kimondta, hogy a lehetséges adókijátszások, adóelkerülések és más visszaélések elleni küzdelem olyan célkitűzés, amelyet a 2006/112. irányelv elismer és támogat. Ennek érdekében a Bíróság úgy ítélte meg, hogy a jogalanyok az uniós jog normáira nem hivatkozhatnak csalárd módon vagy visszaélésszerűen. Ennél fogva a nemzeti hatóságoknak és bíróságoknak meg kell tagadniuk az adólevonási jog által biztosított előnyt, ha objektív körülmények alapján megállapítható, hogy a jogra csalárd módon vagy visszaélésszerűen hivatkoztak.

A Kúria kifejezetten hivatkozik a Mahagében-Dávid ügy 54. pontjára, ami kimondta, hogy nem ellentétes az uniós joggal, ha azt követelik meg a gazdasági szereplőtől, hogy tegyen meg minden tőle telhető, ésszerűen elvárható intézkedést annak érdekében, hogy általa teljesítendő ügylet ne vezessen adókijátszáshoz. Annak ellenére tehát, hogy a kellő körülmények vizsgálata □ahogy erre a felperes helytállóan hivatkozott □kikerült az új Áfa tv. rendelkezéseiből, azonban ez nem jelenti, hogy a számlabefogadó adózónak nem kell megtennie minden tőle elvárható ésszerű intézkedést annak érdekében, hogy meggyőződjék a számlakibocsátó adózási törvényeket betartó jogszerű magatartásáról.

Az adóhatóság által feltárt tényállásból egyértelműen kiderül, hogy a felperes ezt az ésszerű és elvárható magatartást nem tanúsította, nem járt utána a vele kapcsolatba került gazdasági szereplőknek. Anélkül bízott ezek jogszerű, adózást követő magatartásában, hogy a tőle elvárható intézkedéseket megtette volna az adókikerülés, az adókijátszás elkerülése érdekében. A Kúria □figyelemmel az Európai Unió Bírósága kötelezően alkalmazandó irányadó ítéleteire □rögzíti, hogy az

alperes keresettel támadott határozata nem jogszabálysértő. Az adóhatóság eleget tett kötelezettségének, a tényállás teljes körűen feltárássra került, és a felperes nem jelölt meg olyan javára szolgáló tényeket, körülményeket, amelyeket a hatóság vagy a bíróság nem körültekintően tárt fel.

Az Emberi Jogok Európai Bíróságának magyar vonatkozású ítéletei

1. Hábenczius Mariann Magyarország elleni ügye (44473/2006. számú ügy)³⁷

A kérelmező a vizsgált időszakban az Egyesült Államokban élt. 2001. január 14-én látogatóba érkezett Magyarországra. Magával hozta a laptopját is, amit 2001. január 9-én 1.624 US dollárért (körülbelül 1,500 euroért) vásárolt az Egyesült Államokban. A laptop behozatalát nem jelentette be a reptéren a vámósoknak, mivel az álláspontja szerint úti holminak minősült és így mentes volt a vámfizetési kötelezettség alól az 1995. évi C. törvény 110. §-a és a Vhr. 185. § (3) bekezdése alapján. Annak ellenére, hogy közölte a vámhatósággal: külföldön él és nem kívánja a laptopot véglegesen behozni Magyarországra, hanem vissza kívánja vinni az Egyesült Államokba, a vámhatóság ennek ellenére lefoglalta a laptopot, és büntetőfeljelentést tett ellene csempészet vádjával.

A vádiratot a Budapesti X. és XVII. Kerületi Ügyészség nyújtotta be 2001. április 28-án. A vádiratban az ügyész indítványozta a laptop foglalás alóli feloldását a büntető eljárásról szóló 1973. évi I. törvény 102. § (1) bekezdése alapján, valamint a laptop elkobzása helyett a kérelmező kötelezését a laptop árának megfizetésére. A Pesti Központi Kerületi Bíróság 2001. május 9-én – tárgyalás mellőzésével – a kérelmezőt bűnösnek találta, és 23.000 forint pénzbüntetés, valamint elrendelte a laptop kiadását további 100.000 forint mint elkobzás alá eső érték megfizetése fejében. 2001. június 23-án a kérelmező tárgyalás tartása iránti kérelmet nyújtott be, kérve felmentését. Tárgyalást ezt követően sem tartottak, és a laptop továbbra is a foglalás hatálya alatt maradt. 2006. április 24-én a kerületi bíróság megállapította a bűncselekmény elévülését és megszüntette az eljárást. Elrendelte a laptop kiadását. A döntés 2006. június 2-án lett jogerős. A vámhatóság 2006. június 28-án felhívta a kérelmezőt, hogy vegye át a laptopot.

A kérelmező megjegyezte, hogy az eljárás során hazaköltözött. A költözködés során a személyes tárgyai után, ideértve a laptopját is, nem kellett vámot fizetnie. Annak kiadása azonban ilyen körülmények között ennek ellenére vámfizetés alá esett. Mivel a laptop időközben technikailag elavulttá és így értéktelenné vált, a kérelmező úgy döntött, hogy inkább visszaküldi az Egyesült Államokba, mintsem hogy visszakapja.

A kérelmező – az Egyezmény 6. cikkének 1. bekezdésére hivatkozással – sérelmezte, hogy az ellene folyó büntetőeljárás hossza nem volt összeegyeztethető az „ésszerű idő” követelményével. A kérelmező továbbá – az Első kiegészítő jegyzőkönyv 1. cikkére hivatkozással – sérelmezte, hogy a laptopja lefoglalása tulajdona használatát indokolatlan korlátozta.

Az eljárás hossza szempontjából figyelembe veendő időszak 2001. január 14-től 2006. június 2-ig tartott. Az eljárás egy fokon 5 évig, 4 hónapig és 18 napig tartott. A Bíróság emlékeztetett, hogy az eljárás hosszának ésszerűségét az adott ügy körülményeit fényében kell felmérni, figyelembe véve a következő tényezőket: az ügy összetettsége, a kérelmező magatartása, az eljáró hatóságok tevékenysége. A Bíróság hasonló kérdéseket felvető esetekben gyakran találta úgy, hogy a 6. Cikk 1. bekezdését megsértették. Megvizsgálva az elé terjesztett anyagot, a Bíróság úgy ítélte, hogy a Kormányzat semmilyen olyan tény vagy meggyőző érvet nem hozott fel, amely alkalmas lett volna meggyőzni arról, hogy a jelen körülmények között más következtetésre jusson. A vonatkozó esetjogára tekintettel a Bíróság úgy ítélte, hogy az eljárás hossza eltúlzott volt, és nem felelt meg az „ésszerű idő” követelményének. A Bíróság ezzel összhangban megállapította a 6. Cikk 1. bekezdésének megsértését.

Az nem volt vitás a felek között az, hogy beavatkoztak a kérelmezőnek az Első kiegészítő jegyzőkönyv 1. cikkében foglalt, tulajdona békés élvezetéhez fűződő jogába. A Bíróságnak sem volt oka, hogy ezt másképp ítélje meg, ezért ez a rendelkezés jelen ügyben alkalmazható.

A Bíróság emlékeztetett, hogy az Első Kiegészítő Jegyzőkönyv 1. Cikke három szabályt tartalmaz: az első szabály, amelyet az első bekezdés az első mondata állít fel, általános jellegű, és a tulajdon békés

³⁷ Az ítélet 2015. január 21-én vált véglegessé.

birtoklásának elvét mondja ki; a második szabály, amelyet az első bekezdés második mondata tartalmaz, a tulajdontól való megfosztást fedi le, és bizonyos feltételeknek veti alá annak lehetőségét; a harmadik szabály, amelyet a második bekezdés állapít meg, elismeri, hogy a Részes Államok jogosultak ellenőrizni a tulajdon használatát a közérdekkel összhangban. A három szabály azonban nem "különálló" abban az értelemben, hogy nem állnak kapcsolatban egymással. A második és a harmadik szabály a javak békés birtoklásához való jog korlátozásának különös eseteivel foglalkozik, és ezért az első szabályban kimondott általános elv fényében kell azokat értelmezni.

A Bíróság kiemelte, hogy a laptop lefoglalása csupán ideiglenes intézkedés volt annak biztosítása érdekében, hogy a vagyontárgy, amely a közösség hátrányára végrehajtott törvénytelen cselekmény gyümölcseinek tünt, később elkobozható legyen, ha szükséges. A vitatott intézkedés, amely nem vonja maga után a tulajdonjog átszállását, ezért az Első kiegészítő jegyzőkönyv 1. cikkének második bekezdése értelmében vett, tulajdon használatára feletti ellenőrzésnek minősül.

A Bíróság emlékeztetett arra: annak érdekében, hogy egy beavatkozás összeegyeztethető legyen Első kiegészítő jegyzőkönyv 1. cikkével, törvényesnek, közérdekűnek és arányosnak kell lennie, vagyis meg kell teremtenie a tisztességes egyensúlyt a közérdek és az egyén alapvető jogainak védelme között. A megkívánt tisztességes egyensúly nem lesz megteremthető, ha az érintett személy egyéni és túlzott terhet visel. A Bíróság kiemelte továbbá, hogy a lefoglalás vagy az elkobzás elkerülhetetlenül kárt okoz. Nem következik az Első Kiegészítő Jegyzőkönyv 1. Cikkéből az, hogy egy kérelmező vádak alóli felmentése vagy a büntetőeljárás megszüntetése automatikusan jogalapot teremtene a kártérítésre bármilyen kárért, amelyet ingóságai zár alá vétele eredményeként a nyomozás időszakában állítólag elszenvedett. A szükségképpen elszenvedett kár azonban nem lépheti túl az elengedhetetlen mértéket.

A felek között nem volt vitás az, hogy a használat korlátozása jogszerű volt és a közérdeket szolgálta. A Bíróság nem látta indokát annak, hogy más álláspontra helyezkedjen.

A kérelmező arra hivatkozott, hogy a „használat ellenőrzése” szükségtelen és aránytalan volt. Előadta, hogy a hatóságoknak tudniuk kellett: a számítógépek gyorsan elavulnak, ezért lefoglalása különleges odafigyelést és gyorsított eljárást igényel. Véleménye szerint az 1973. évi I. törvény 101. § (2) bekezdése lehetőséget adott volna arra, hogy a lefoglalt laptopot a hatóság ne tekintse biztosítéknak, hanem hagyja nála a birtokában azzal a kötelezettséggel, hogy tartsa meg az eljárás befejezéséig. A Kormány vitatta ezt az érvet és előadta, hogy a lefoglalást nyomban megszüntették, amint az már nem volt szükséges az eljárásban.

A Bíróság kiemelte, hogy a lefoglalás megszüntetését már a 2001. április 28-án készült vádirat is javasolta. Továbbá, a lefoglalás szükségtelenségét megerősítette az a tény is, hogy a Pesti Központi Kerületi Bíróság 2001. május 9-ei határozatában – amely sohasem vált jogerőssé, mivel az ügy elévült – nem rendelte el a laptop elkobzását, hanem a kérelmezőt a laptop árának kevesebb mint egynegyedével megegyező összegű elkobzás alá eső érték megfizetésére kötelezte.

A Bíróság azt is kiemelte, hogy a büntetőeljárásról szóló 1973. évi I. törvény 354. § (3) bekezdésében foglalt szabályt, amely jelentősen korlátozza annak a lehetőségét, hogy a vádlott terhére szóló indítvány hiányában a tárgyaláson kívül hozott határozat felülvizsgálata során súlyosabb büntetést szabjanak ki. Ennek ellenére, még ha feltételezzük is, hogy a kérelmező büntetése súlyosabbá válhatott volna egy ilyen felülvizsgálat során (ami a további lefoglalást szükségessé tehetné), a hatóságoknak meg volt arra a lehetőségük, hogy intézkedéseket tegyenek a laptop megőrzésére az eljárás befejezéséig, anélkül azonban, hogy biztosítékként visszatartanák.

E körülmények elégségesek ahhoz, hogy a Bíróság arra a következtetésre juthasson: a laptop több mint 5 évig tartó lefoglalása egyéni és túlzottan terhet jelentett a kérelmezőnek, felborítva a tisztességes egyensúlyt, amelyet meg kellett volna teremteni a tulajdonjog védelme és a közérdekű követelmények között. A tulajdonjog védelme és a közérdek között nem volt egyensúly. Az Első Kiegészítő Jegyzőkönyv 1. Cikkét tehát megsértették.

A Bíróság a kérelmező részére 4.000,-Euró vagyoni és nem vagyoni kártérítést ítél meg.

2. Matúz Gábor Magyarország elleni ügye (73.571/10. számú ügy)³⁸

A kérelmező egy magyar újságíró, aki korábban a magyar állami televízió alkalmazásában állt. 2004-ben elbocsátották a munkaszerződésébe foglalt titoktartási kötelezettség megsértése miatt, miután írt egy könyvet, amely a vállalat egyik igazgatója által alkalmazott állítólagos cenzúráról szólt. A kérelmező eredménytelenül támadta meg az elbocsátását a helyi bíróságok előtt.

A kérelmező – az Egyezmény 10. Cikkére hivatkozással – sérelmezte elbocsátását.

A kérelmező elbocsátása az Egyezmény 10. cikkében védett jog gyakorlásába való beavatkozásnak minősül, minthogy a döntésre a munkáltatót kizárólag a könyv közzététele sarkallta, a szakmai képességek további vizsgálata nélkül.

A könyv lényegében közérdekű kérdéssel foglalkozik és harmadik személy nem sérelmezte. Tekintettel az újságírók egy demokratikus társadalomban játszott szerepére és felelősségükre, hogy hozzájáruljanak és bátorítsák a nyilvános vitát, a bizalmi korlátozások és a titoktartási kötelezettség esetükben nem alkalmazható ugyanolyan szigorral rájuk, abból adódóan, hogy feladatuk természetéből adódik, hogy adatokat és eszméket közöljenek.

Továbbá, a kérelmező ügyének különleges körülményei között, a hűség- és tartózkodási kötelezettséget azon műsorszolgáltató közösségi jellegével szemben kell mérlegelni, amelynél dolgozott. E vonatkozásban a helyi bíróságoknak a kérelmező magatartásával összefüggésben különös jelentőséget kellett volna tulajdonítaniuk a kérelmező magatartásához fűződő közérdeknek. Továbbá, noha a kérelmező által nyilvánosságra hozott dokumentumok hitelességét sohasem kérdőjelezték meg, egyes kijelentései értékítéletnek minősülnek, amelyek valóságtartalma nem alkalmas a bizonyításra.

Bár a kérelmező könyvében szereplő dokumentumok közzététele sértette azok titkosságát, azok tartalma már a könyv kiadása előtt hozzáférhetővé vált a közösség számára egy online publikáció révén. Ami a kérelmező indítékait illeti, nevezetesen, hogy felhívja a figyelmet az állami televízióban működő cenzúrára, annak jóhízműségét soha senki nem vonta kétségbe a hazai eljárás során. Sőt, a könyv csak azt követően jelent meg, hogy a kérelmező sikertelenül sérelmezte a munkáltatójának az állítólagos cenzúráját. Továbbá, a kiszabott szankció – a munkaviszony azonnali hatállyal történő megszüntetése – eléggé súlyos volt.

Végül, a bíróságok pusztán azon az alapon ítélték a kérelmező ellen, hogy a könyv kiadása sértette szerződéses kötelezettségeit, anélkül hogy megfontolták volna azt az érvet, miszerint közérdekből a szólásszabadságát gyakorolta. A bíróságok ezért elmulasztották megvizsgálni, hogy vajon a kérelmező könyvének tárgya és kiadásának körülményei érinthették-e, és ha igen, hogyan a szólásszabadság megengedhető korlátozásának hatókörét.

A fentiekre tekintettel a Bíróság úgy találta, hogy a kérelmező véleménynyilvánításhoz való jogába való beavatkozás nem volt „szükséges egy demokratikus társadalomban.

A Bíróság a kérelmező javára 5.000,-Euró vagyoni és nem vagyoni kártérítést állapított meg.

3. Császy Zsolt Béla Magyarország elleni ügye (14.447/11. sz. ügy)³⁹

A kérelmezőt 2010. augusztus 31-án reggel 8:04-kor otthonában elfogták, és a helyszínen házkutatást tartottak 11:12-ig. Ez idő alatt, a kérelmező szólt a rendőröknek, hogy aznap el akar menni egy temetésre. Előadta, hogy a kérést "nem hivatalosan" nyomban elutasították. A Kormányzat vitatta ezt az állítást. A házkutatás befejezésekor a kérelmezőt a Központi Nyomozó Főügyészségre kísérték, mintegy hét kilométerre a kérdéses temetőtől. A kérelmezőt 13:35-től kezdve gyanúsítottként hallgatták ki sikkasztás kísérlete miatt. Az eljárás elején hivatalosan is kérte, hogy a hatóságok tegyék lehetővé a részvételt a mostohaanyja temetésén, amelyre aznap 14:15-kor került sor. A kérelmet elutasították azzal az indokolással, hogy annak teljesítése sértené az őrizet céljait. A kihallgatás aznap 14:29-kor ért véget.

³⁸ Az ítélet 2015. január 21-én vált véglegessé.

³⁹ Az ítélet 2015. január 21-én vált véglegessé.

A kérelmező ezt követően panaszt tett a legfőbb ügyésznél. Ez a hivatal 2010. szeptember 10-én elutasította a panaszt, rámutatva arra, hogy a vonatkozó rendelet nem teszi lehetővé az őrizetbe vetteknek – szemben azokkal, akik előzetes letartóztatásban vannak –, hogy temetésen vegyenek részt, ami miatt a kérelem elutasítása jogszerű volt.

A kérelmező – az Egyezmény 8. cikkére hivatkozással – sérelmezte, hogy a temetésen való részvétel céljából való eltávozásának megtagadása, indokolatlan beavatkozást jelent családi élete tiszteletben tartásához fűződő jogába.

A Bíróság emlékeztetett arra, hogy bármilyen beavatkozás az egyén magán- és a családi élet tiszteletben tartásához való jogába az Egyezmény 8. cikkének megsértését jelenti, hacsak nincs "a törvénnyel összhangban", a 2. bekezdésben felsorolt egy vagy több törvényes célt követ, és "szükséges egy demokratikus társadalomban".

A jelen esetben nem volt vitatott a felek között, hogy az intézkedés törvényes volt, és a Bíróság nem lát okot arra, hogy eltérően foglaljon állást. Sőt, meggyőződött arról, hogy az intézkedés a bűncselekmények megelőzésének törvényes célját követte. Azt kellett még megvizsgálni, hogy szükséges volt-e egy demokratikus társadalomban.

A szükségesség fogalma magában foglalja, hogy a beavatkozás megfelel egy sürgető társadalmi igénynek, és - különösen - hogy arányos a elérni kívánt törvényes céllal. Annak eldöntésénél, hogy egy beavatkozás a "szükséges-e egy demokratikus társadalomban" a Bíróság figyelembe veszi, hogy a Szerződő Államoknak maradt egy bizonyos mérlegelési jogkörük. Továbbá, a Bíróság nem szorítkozhat arra, hogy a vitatott tényeket elszigetelten fontolja meg, hanem tárgyilagos mércét kell alkalmaznia, és az ügy egésze fényében kell vizsgálnia azokat.

A Bíróság hangsúlyozta, hogy még ha egy fogvatartott – helyzete természetéből adódóan – szükségképpen alá is van vetve jogai és szabadságai különböző korlátozásainak, minden ilyen korlátozásnak ennek ellenére igazolhatónak kell lennie mint amely szükséges egy demokratikus társadalomban. Az állam kötelessége bizonyítani, hogy ilyen szükség fennállt, vagyis kimutatni a kényszerítő társadalmi igény létezését.

A jelen ügyben a Bíróság kiemelte, hogy a kérelmező mostohaanyjának temetése egybeesett a kérelmező letartóztatásával és az azt követő kihallgatásával. Nyilvánvaló, hogy a kérelmező nem volt tudatában az események ilyen folyásának, és ezért nem volt elvárható tőle, hogy más megoldást keressen. Tekintettel arra, hogy a kérelmező elleni eljárás csak a kényszerintézkedések alkalmazásának szakaszáig jutott, a Bíróság úgy ítélte, hogy a kérelem teljesítése, vagyis annak megengedése, hogy a frissen elfogott kérelmező rendőri kísérettel részt vegyen a temetésen, az adott körülmények között nem lett volna indokolatlan. A Bíróság ebben az összefüggésben kiemelte, hogy bár a hatóságok rendelkezésre álló idő, hogy gondoskodják a kíséretről, valóban rövid volt, de a kihallgatás helye és a temető közötti kis távolság megkönnyítette volna a feladatukat. Azt is érdemes megjegyezni, hogy a legfőbb ügyész által adott indokolás szerint, a bűncselekmény elkövetésének alapos gyanúja miatt előzetes letartóztatásba helyezettek bírói jóváhagyással jogosultak voltak ilyen eltávozásra, míg az őrizetbe vettek – akiknek ügye rendszeren sokkal kezdetibb szakaszban van – nem.

A jelen ügyben a Bíróság nem tudta nem észrevenni, hogy a hatóságok nem törekedtek semmilyen egyensúly kialakítására a folyamatban lévő vizsgálathoz és kérelmező családi életéhez kapcsolódó versengő érdekek között. Ehelyett egy olyan érvre hivatkoztak, amely szerint a kérelem nem egyeztethető össze az őrizet céljaival, és amely a Bíróság szerint alig vet fényt a hatóságok indokaira, amely miatt megtagadták a kérelmező kérelmének teljesítését.

A Bíróság megismételte: az Egyezmény 8. cikke nem biztosít az őrizetbe vett személy részére feltétlen jogot hozzátartozója temetésén való részvétel céljából történő eltávozásra. A hazai hatóságok feladata, hogy minden egyes kérelmet érdemben mérlegeljenek. Vizsgálatuk arra korlátozódik, hogy megfontolják a vitatott intézkedést a kérelmező egyezményi jogai tükrében, figyelembe véve a Részes Államoknak meghagyott mérlegelési jogkörre a bűnüldözés útjai és eszközei területén.

A Bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a jelen ügy különös körülményei között, az állam mérlegelési jogköre ellenére, a kérelmező mostohaanyjának temetésén való részvétel céljából történő eltávozás meg nem engedése nem volt "szükséges egy demokratikus társadalomban", mivel nem felelt

meg egy sürgető társadalmi igénynek, és nem volt arányos az elérni kívánt törvényes céllal. Az Egyezmény 8. cikkét ezért megsértették.

A Bíróság a kérelmező javára 3.000,-Euro nemvagyoni kártérítést ítelt meg.

4. Cavani Magyarország elleni ügye (5.493/13. sz. ügy)⁴⁰

A kérelmezők egy apa és két kiskorú lánya. 2004 júniusában az első kérelmező akkori felesége, akit 2002-ben vett feleségül, és aki a második és a harmadik kérelmező anyja, a második és a harmadik kérelmezőt Olaszországból, ahol a család élt, Magyarországra hozta. Az első kérelmező 2004 augusztusában Magyarországra utazott. Feltételezte, hogy a család visszatér Olaszországba, de az első kérelmező felesége nem volt hajlandó elhagyni az országot, és az első kérelmező egyedül tért vissza Olaszországba. Az első kérelmező 2004 decemberében a karácsonyi ünnepeket a családjával töltötte Magyarországon, felesége ismét visszautasította, hogy visszamenjen vele Olaszországba, és magánál tartotta a gyermekeket is. Az első kérelmező 2005 februárjában írt a feleségének, kérve, hogy lányaikkal együtt térjen vissza Olaszországba.

Az első kérelmező 2005. március 3-án az olasz Igazságügyi Minisztériumhoz fordult, hogy indítson eljárást a gyermek Olaszországba való visszavitele érdekében, majd 2005. március 23-án a Modenai Bíróság előtt pert indított a házasság felbontása és a lányai Olaszországba való visszavitele érdekében. Az első kérelmező felesége 2005. április 25-én egy párhuzamos bontópert indított a Budakörnyéki Bíróság előtt.

A Pesti Központi Kerületi Bíróság 2005. augusztus 25-én úgy találta, hogy az első kérelmező volt felesége törvénytelenül tartja Magyarországon a gyermekeket, megsértve a Gyermek Jogellenes Külföldre Vitelének Polgári Jogi Vonatkozásairól szóló, Hágában az 1980. évi október 25. napján kelt szerződés (továbbiakban: Hágai Egyezmény) 3. cikkét. Úgy ítélte azonban, hogy fiatal korukból adódóan a gyermekeket az anyjuknak kell gondoznia, ezért elutasította Olaszországba való visszavitelük elrendelését. A Fővárosi Bíróság a Pesti Központi Kerületi Bíróság határozatát 2005. november 9-én hatályon kívül helyezte, és elrendelte, hogy a gyerekek visszavitelét Olaszországba legkésőbb 2005. december 10-éig, de ez elmaradt.

A Modenai Bíróság 2005. november 28-án az első kérelmezőnek kizárólagos szülői felügyeleti jogot biztosított. Az első kérelmező 2005. december 15-én vádat emelt a volt felesége ellen gyermekrablás miatt. Egy meg nem határozott időpontban a Modenai Büntetőbíróság 18 hónap felfüggesztett szabadságvesztésre ítélte a volt feleséget.

Az első kérelmező volt felesége ellen a Budakörnyéki Bíróság végrehajtási lapot állított ki 2006. április 26-án, amelynek a kiállítását a Pest Megyei Bíróság 2006. szeptember 5-én helyben hagyta. A határozat végrehajtása elmaradt. A Budakörnyéki Bíróság 2007. február 5-én elrendelte a 2005. november 9-ei határozat végrehajtását, ezúttal a rendőrség segítségével. A határozat végrehajtása ismét elmaradt.

Miután az olasz hatóságok kiadtak egy európai elfogatóparancsot, a kérelmező volt feleségét 2010. július 10-én a magyar rendőrség őrizetbe vette, de nem sokkal ezután szabadlábba helyezték anélkül, hogy a második és harmadik kérelmező visszavitele tekintetében bármiféle előrelépés történt volna. A Budakörnyéki Bíróság 2011. október 14-én – távollétében – 200 napi pénzbüntetést szabott ki rá kiskorú elhelyezésének megváltoztatása miatt.

Az első kérelmező és volt felesége közötti házasságot az umbriai egyházi bíróság érvénytelenné nyilvánította; a határozat 2011. július 18-án a Bolognai Fellebbviteli Bíróságtól megkapta az *exequaturt*.

Az ügyész fellebbezése folytán eljáró Bolognai Fellebbviteli Bíróság 2011. október 4-én az első kérelmező volt feleségét 18 hónap felfüggesztett szabadságvesztésre ítélte. Az első kérelmező volt felesége jogorvoslati kérelmet nyújtott be a határozat ellen az olasz Semmitőszékhez. Egy hónappal a tárgyalás előtt az első kérelmező visszavonta a vádat a helyzet békés rendezése reményében, és hogy

⁴⁰ Az ítélet 2015. január 28-án vált véglegessé.

lehetővé tegye volt felesége számára, hogy lányaikkal szabadon Olaszországba utazhasson. A Semmitőszék 2012. november 20-án megsemmisítette a Bolognai Fellebbviteli Bíróság ítéletét, tekintettel arra, hogy az első kérelmező ejtette a vádat.

A kérelmezők 2012. május 2-án panaszt nyújtottak be az Európai Bizottsághoz, azt állítva, hogy a Tanács 2003. november 27-ei, a házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, illetve az 1347/2000/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 2201/2003/EK rendeletének (továbbiakban: az ítéletek elismeréséről szóló EK rendelet) 11. cikkét megsértették. Ez az eljárás még folyamatban van.

A budakeszi Széchenyi István Általános Iskola igazgatója 2012. november 8-án eljárást kezdeményezett Budakeszi Körzeti Gyámhivatal előtt a második és a harmadik kérelmezők védelembe vétele iránt.

Egy meg nem határozott időpontban, az első kérelmező és volt felesége egyezséget kötött, amely alapján a második és a harmadik kérelmezők anyjukkal maradnak Magyarországon, de évente többször is meglátogathatják az első kérelmezőt Olaszországban. A megállapodásra tekintettel az első kérelmező 2013. február 19-én kérte a volt felesége elleni végrehajtási eljárás felfüggesztését, és a Budakörnyéki bíróság ennek megfelelően 2013. augusztus 19-éig felfüggesztette az eljárást. Az első kérelmező 2013. augusztus 16-án visszavonta a végrehajtási kérelmét. Az illetékes Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat indítványát követően – amely szerint a gyerek többé már nincsenek veszélyben – a Budakörnyéki Bíróság a végrehajtási eljárást megszüntette.

2005 óta, a jelen kérelem előterjesztéséig az első kérelmező nem láthatta a lányait.

A kérelmezők – az Egyezmény 8. cikkére hivatkozással – azt sérelmezték: a magyar hatóságok ismételten elmulasztották végrehajtani azt a jogilag kötelező határozatot, amely biztosítja az első kérelmező számára a kapcsolattartást a második és harmadik kérelmező vonatkozásában és Olaszországba való visszavitelüket.

A Bíróság emlékeztetett arra, hogy a 8. cikk alapvető célja, hogy megóvja az egyént a hatóságok önkényes intézkedései ellen. A családi élet hatékony tiszteletben tartása ezen kívül tevéleges kötelezettségeket is magában foglal. Mindkettővel összefüggésben figyelemmel kell lenni a tisztességes egyensúlyra, amelyet az egyén és a közösség egészének versengő érdekei között kell megteremteni; és az Államot mindkettővel összefüggésben megilleti egy bizonyos mérlegelési jogkör. Az állam tevéleges intézkedések meghozatalára vonatkozó kötelezettségével kapcsolatban a Bíróság úgy ítélte, hogy az egyik szülő kapcsolattartási jogának végrehajtásával kapcsolatos ügyekben a 8. cikk magában foglalja a szülő jogát olyan intézkedések megtételére, amelyek a gyermekkel való ismételt találkozás lehetőségét vetítik előre, és kötelezettséget a hatóságok számára, hogy megkönnyítsék ezt az ismételt találkozást. A családjogi tárgyú határozatok végrehajtásával kapcsolatos ügyekben a Bíróság ismételten úgy ítélte, hogy az a döntő: vajon a nemzeti hatóságok minden szükséges lépést megtettek-e a végrehajtás megkönnyítése érdekében, amely az adott ügy különleges körülményei között okszerűen megkövetelhető.

A Bíróság emlékeztetett: az ehhez hasonló ügyekben egy intézkedés helyénvalóságát az intézkedés alkalmazásának gyorsasága alapján kell megítélni, mivel az időmúlás helyrehozhatatlan következményekkel járhat a gyermek és a különélő szülő között. A Hágai Egyezmény elismeri ezt a tényt, mert a sor intézkedést biztosít valamely Szerződő Államba elvitt vagy ott jogellenesen visszatartott gyermek azonnali visszavitelének biztosítása érdekében. A Hágai Egyezmény 11. cikke előírja, hogy az érintett bírósági vagy közigazgatási hatóságnak haladéktalanul intézkednie kell a gyermek visszavitele biztosítása érdekében, és bármely hat hetet meghaladó tétlenség alapul szolgálhat a magyaráztatásra. Az ítéletek elismeréséről szóló EK rendelet szerinti eljárásban ugyanígy van, minthogy a 11. cikk 3. bekezdése megköveteli, hogy az érintett bíróságok azonnal cselekedjenek, a hazai jogban elérhető leggyorsabb eljárást alkalmazva, és a kérelem benyújtásától számított hat héten belül hozzanak ítéletet. A Bíróság azt is megállapította, hogy bár a gyermekkel szembeni kényszerítő intézkedések nem kívánatosak ezen az érzékeny területen, a jogkövetkezmények alkalmazása nem zárható ki, ha a gyermekkel együtt élő szülő jogellenes magatartást tanúsít.

Végül a Bíróság emlékeztetett arra, hogy az Egyezményt a nemzetközi jog alapelveivel, különösen az

emberi jogok védelmével kapcsolatosakkal összhangban kell alkalmazni. Következésképpen a Bíróság úgy ítélte meg, hogy Szerződő Államokat az Egyezmény 8. cikke alapján terhelő, az apa és gyermekei kapcsolatának helyreállításával kapcsolatos tevőleges kötelezettségeket a jelen ügyben a Hágai Egyezmény és az ítéletek elismeréséről szóló EK rendelet fényében kell értelmezni.

A Bíróság először is megjegyezte: nem vitatott, hogy a kérelmezők közötti kapcsolat az Egyezmény 8. cikke szerinti családi élet területére tartozik.

A jelen ügyben fő tárgya a második és a harmadik kérelmező külföldre vitele és Olaszországba, az első kérelmező felügyelete alá vissza nem térése. Nem vitatott, hogy az anya azzal, hogy nem vitte vissza a második és harmadik kérelmezőt Olaszországba, az ítéletek elismeréséről szóló EK rendelet és a Hágai Egyezmény szerint jogellenesen járt el, miként azt a Fővárosi Bíróság is megállapította 2005. november 9-ei ítéletében, és hogy Magyarország az ítéletek elismeréséről szóló EK rendelet és a Hágai Egyezmény alapján köteles lett volna visszavitetni a gyerekeket Olaszországba. A Bíróságnak ennek megfelelően meg kellett vizsgálnia, hogy – különösen az ítéletek elismeréséről szóló EK rendeletből és a Hágai Egyezményből fakadó nemzetközi kötelezettségek fényében – a hazai hatóságok megfelelő és hatékony erőfeszítéseket tettek-e, a kérelmezők kapcsolatának helyreállításához fűződő jogának érvényesítése érdekében.

A gyermek visszavitelével kapcsolatos eljárásokban az ítéletek elismeréséről szóló EK rendelet 11. cikkének 3. bekezdése világos kötelezettséget ró a hazai bíróságokra, hogy a kérelem benyújtásától számított hat héten belül hozzanak ítéletet, hacsak nem merülnek fel kivételes körülmények. A jelen ügyben a kérelmezők nem azt sérelmezték, hogy a magyar bíróságok nem rendelték el elég gyorsan a kérelmezők kapcsolatának helyreállítását és a második és harmadik kérelmező Olaszországba történő visszavitelét, hanem csak azt, hogy e rendelkezéseket, különösen a Fővárosi Bíróság 2005. november 9-ei rendelkezését, amely rendezte a kérdést, nem hajtották végre.

E tekintetben a Bíróság kiemelte, hogy az első kérelmező volt felesége a Budakörnyéki Bíróság 2006. április 26-án bocsátotta ki a végrehajtási lapot, több mint öt hónappal a Fővárosi Bíróság határozatát követően. Ezt a végzést a Pest Megyei Bíróság 2006. szeptember 5-én helybenhagyta, de a végrehajtás nem történt meg. A Budakörnyéki Bíróság 2007. február 5-én ismét elrendelte a 2005. november 9-ei határozat végrehajtását, ezúttal a rendőrség segítségével, de a határozatot most sem hajtották végre. Csak 2010. július 21-én, majdnem öt évvel a Fővárosi Bíróság döntése után, miután az olasz hatóságok európai elfogatóparancsot bocsátottak ki, vették őrizetbe az első kérelmező volt feleségét. A Bíróság azonban kiemelte, hogy az első kérelmező volt feleségét röviddel ez után szabadlábra helyezték, és hogy annak ellenére, hogy több órán keresztül rendőrségi őrizetben volt, a rendőrség nemcsak hogy nem biztosította a kérelmezők kapcsolatának helyreállítását, de azt is elmulasztotta, hogy beazonosítsa a gyermekek tartózkodási helyét.

A Bíróság kiemelte azt is, hogy csak 2011. október 11-én ítélték az első kérelmező volt feleségét 200 napi pénzbüntetésre; ez volt az egyetlen olyan intézkedés, amelyet elrendeltek ellene. A Bíróság emlékeztetett arra, hogy bár a gyermekkel szembeni kényszerítő intézkedések nem kívánatosak ezen az érzékeny területen, a jogkövetkezmények alkalmazása nem zárható ki abban az esetben, ha valamelyike szülő nyilvánvalóan jogellenes magatartást tanúsít. A jelen esetben a Kormányzat nem adta semmiféle konkrét magyarázatát vagy indokát annak, hogy miért mulasztották el végrehajtani a Fővárosi Bíróság 2005. november 9-ei ítéletét. Ezen túlmenően a Kormányzat nem igazolta, hogy bármely hatóság a második és a harmadik kérelmező legjobb érdekére tekintettel alakszerű határozatot hozott volna, hogy kényszerítő intézkedést nem alkalmaznak, illetve hogy semmiképpen sem csak a kényszerítő intézkedések alkalmazása volt az egyetlen elérhető lehetőség hazai hatóságok számára, amelyek további és súlyosabb bírságokat tudtak volna kiróni az első kérelmező volt feleségére.

Végül a Bíróság hangsúlyozta: azzal, hogy a hazai hatóságok elmulasztották megállapítani a második és a harmadik kérelmező hollétét, és közölni azt az első kérelmezővel, nemcsak a a kérelmezők kapcsolatának helyreállítását akadályozták meg, de csaknem hét évig azt is, hogy alkalmanként lássák egymást. Ebben a tekintetben a kérelmezőkhöz hasonlóan a Bíróság is lényegesnek találta, hogy a Széchenyi István Általános Iskola igazgatója 2012. november 8-án-ben az eljárást kezdeményezett a Budakeszi Körzeti Gyámhivatal előtt a gyermekek védelembe vétele iránt. A Bíróság szerint ez azt mutatja, hogy a második és a harmadik kérelmezőket nyilvántartásba vették az iskolarendszerben és a

hazai hatóságok könnyedén megtalálhatták volna őket, ha lelkiismeretesen igyekeztek volna végrehajtani a vonatkozó bírósági döntéseket.

A fentiekre tekintettel, az Állam e tárgyban élvezett mérlegelési jogköre ellenére a Bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a magyar hatóságok nem teljesítették tevéleges kötelezettségeiket annak érdekében, hogy biztosítsák a kérelmezők kapcsolatának helyreállítását és a második és a harmadik kérelmező visszavitelét Olaszországba. Ennek következtében az Egyezmény 8. cikkét megsértették.

A Bíróság az első kérelmező javára 3.000,-Euro, a második és harmadik kérelmező javára együttesen 3.000,-Euro nemvagyoni kártérítést ítelt meg.

Az Emberi Jogok Európai Bíróságának kiemelten fontos ítéletei

1. Petr Rohlena Csehország elleni ügye (59.552/08. sz. ügy)⁴¹

A kérelmező ellen 2006. május 29-én emeltek vádat amiatt, hogy a 2000 és 2006. február 8-a közötti időszakban ittas állapotban rendszeresen bántalmazta a feleségét. Vádolták továbbá a gyermekek bántalmazásával, a közös lakás rongálásával és azzal, hogy a családi vagyont játékgépeken eljátszotta. Az ügyész „a terhelten közös háztartásban élő személy bántalmazása” miatt emelt vádat; cselekményei e tényállásnak a cseh Btk.-ba való 2004. június 1-jei beiktatása előtt a cseh Btk. 197a. §-a és 221. §-a értelmében „egy vagy több személy elleni erőszak”-nak, illetve „testi sértés”-nek minősültek.

A városi bíróság 2007. április 18-ai ítéletében a kérelmezőt a vele közös háztartásban élő személy bántalmazásának, 2000 és 2006. február 8-a között folytatólagosan elkövetett bűntettében bűnösnek találta, emiatt két év hat hónap felfüggesztett szabadságvesztésre ítélte és öt évre próbára bocsátotta. A kérelmezőt pártfogó felügyelet alá helyezte és kötelezte, hogy vegyen részt alkoholfüggőséget gyógyító kezelésen. A bíróság álláspontja szerint a minősítés kiterjedt a kérelmező által 2004. január 1-je előtt elkövetett cselekményekre is, mivel azok az elkövetés idején legalább a cseh Btk. 197a. §-a szerinti „egy vagy több személy elleni erőszak” tényállását megvalósították. A kérelmező fellebbezését nyújtott be a Brnói Megyei Bíróságra, amelyben a tényállást vitatta. A megyei bíróság a fellebbezést elutasította.

A cseh Legfelsőbb Bíróság 2008. február 21. napján kelt ítéletével a kérelmező felülvizsgálati kérelmét elutasította, arra hivatkozva, hogy a folytatólagosan elkövetett cselekményeket az utolsó cselekmény elkövetésének idején hatályos szabályok szerint kell minősíteni. Eszerint a jogszabály a hatálybalépése előtt elkövetett cselekményekre is alkalmazható, feltéve, hogy azok már a korábbi jogszabály alapján is bűncselekménynek minősültek. A Legfelsőbb Bíróság megállapította, hogy a kérelmező által a cseh Btk. 2004. június 1-jei módosítását megelőzően elkövetett cselekmények az elkövetés idején hatályos cseh Btk. 197a. §-a vagy 221. §-a szerinti tényállást megvalósították, és a folytatólagosság is megállapítható volt.

A cseh Alkotmánybíróság 2008. június 10-én elutasította a kérelmező alkotmányjogi panaszát, úgy ítélve, hogy a bíróságok döntései logikusak és koherensek voltak, és nem eredményezték a jogszabályok alkotmányellenes visszaható hatállyal történő alkalmazását.

Miután a kérelmező a próbára bocsátás ideje alatt újabb bűncselekményt követett el és az alkoholfüggőséget gyógyító kezelésen sem vett részt, 2011. január 3-án felhívták, hogy kezdje meg a kiszabott szabadságvesztés-büntetés letöltését. A kérelmezőt 2012. május 17. napján feltételeesen szabadságra bocsátották.

A kérelmező – az Egyezmény 7. cikkére hivatkozással – azt sérelmezte, hogy a cseh Btk. rendelkezéseit visszaható hatállyal alkalmazták vele szemben, kiemelve, hogy folytatólagosan elkövetett, közös háztartásban élő személy elleni erőszak büntette miatt ítélték el, és az elítélésé kiterjedt e bűncselekmény törvénybe iktatása előtti magatartására is.

A kérelmező büntetőjogi felelőssége tárgyában való döntéshozatal elsősorban a hazai bíróságok feladata; arról a Bíróságnak nem kellett döntenie. A Bíróságnak először is azt kellett vizsgálnia, hogy a kérelmező által elkövetett cselekmények – ide értve a cseh Btk. 215a. §-ának 2004. június 1-jei

⁴¹ Az ítéletet a Nagykamara 2015. január 27-én hozta; az ítélet végleges.

hatálybalépése előtt elkövetett cselekményeket is – a hazai jog által kellőképpen előrelátható módon meghatározott bűncselekménynek minősültek-e. Ezt követően azt kellett eldöntenie, hogy a rendelkezés nemzeti bíróságok általi alkalmazása olyan módon, hogy az magában foglalja a 2004. június 1-jét megelőzően elkövetett cselekményeket is, együtt járt-e annak lehetőségével, hogy súlyosabb büntetést kaphat.

A Bíróság észlelte, hogy a kérelmezőt bűnösnek találták abban, hogy 2000 és 2006. február 8. napja között feleségét fizikailag és lelkileg rendszeresen bántalmazta, ha részeg volt. A Legfelsőbb Bíróság ítéletében hatályában fenntartotta a cselekmény – a cseh Btk. 2004. június 1-jével hatályba lépett 215a. §-a szerinti – a terhelten közös háztartásban élő személy sérelmére elkövetett bántalmazáskénti minősítését, és ezt a minősítést alkalmazta a kérelmező által a felesége sérelmére ezt megelőzően elkövetett cselekményekre is. Úgy ítélte tehát, hogy a 215a. §-t alkalmazandó a korábbi támadásokra is, feltéve, hogy azok a korábban hatályos jogszabály szerint büntetendő cselekménynek minősülnek. Megállapította, hogy a cseh Btk. 2004. június 1-jei módosítását megelőzően elkövetett cselekmények az akkor hatályos cseh Btk. 197a. §-a és 221. §-a alapján büntetendő cselekménynek minősültek. Arra a következtetésre jutott, hogy a kérelmező által elkövetett cselekmények a vele egy háztartásban élő személy sérelmére elkövetett bántalmazás tényállásának valamennyi elemét megvalósították. Mivel a szóban forgó cselekményeket 2000 és 2006. február 8. napja között követték el, a Legfelsőbb Bíróság hozzátette, hogy a hosszú időn át tartó elkövetésre tekintettel a fenti bűncselekmény tényállási elemét képező „súlyosság” is megvalósult.

A Bíróság megjegyezte, hogy a Legfelsőbb Bíróság értelmezése figyelembe vette azokat a rendelkezéseket, melyek a folytatólagos elkövetés fogalmát a cseh Btk.-ba 1994-ben – vagyis a kérelmező által a felesége sérelmére elkövetett első támadást megelőzően – bevezették.

Mivel a kérelmező magatartása 2004. június 1-jét megelőzően az akkor hatályos cseh Btk. 197a. §-a és 221. §-a szerint büntetendő cselekménynek minősült, és a cseh Btk.-nek a 2004. június 1-jei módosítással hatályba lépett 215a. §-a szerinti bűncselekmény valamennyi tényállási elemét is megvalósította, a Bíróság elfogadta, hogy az a tény, hogy a hazai bíróságok a kérelmezőt a fenti időpontot megelőzően elkövetett cselekmények vonatkozásában is cseh Btk. utóbbi rendelkezése alapján találták bűnösnek, nem minősül a törvény – az Egyezményben tiltott – visszaható hatályú alkalmazásának.

Tekintettel a körülményekre és észben tartva a nemzeti bíróságok által megvilágított hazai jogszabályok egyértelműségét, A Bíróság azt az álláspontot foglalta el, hogy miután a cselekményeket 2004. június 1. napját, a közös háztartásban élő személy sérelmére elkövetett bántalmazás tényállását bevezető módosítás hatálybalépésének napját, követően is folytatta, a kérelmező számíthatott és kellett is számíthatnia arra, hogy a cselekmény utolsó elkövetésének időpontjában hatályos jogszabályi rendelkezések alapján elbírálható, folytatólagosan elkövetett bűncselekmény miatt fognak eljárást indítani vele szemben. A kérelmező abban a helyzetben volt, hogy előre láthatta, nemcsak a 2004. június 1-jét követő időszak, hanem az azt megelőző időszak tekintetében is, hogy folytatólagosan elkövetett bűncselekményért vonhatják büntetőjogilag felelősségre. A Bíróság elfogadta, hogy a bűncselekménynek az elkövetés idején a nemzeti jogban alapja volt, valamint a jog a bűncselekményt kellően világosan, egyértelműen az Egyezmény 7. cikkéből fakadó előreláthatósági követelménynek megfelelően határozta meg.

A Bíróság meggyőződött arról, hogy az a tény, hogy az új törvényi szabály hatálybalépése előtti elkövetett cselekményeket is az új rendelkezések alapján bírálták el, nem eredményezett súlyosabb büntetést a kérelmezőre nézve. A bíróságok a 215a. §-ban meghatározott bűncselekmény valamennyi tényállási elemének megvalósulását a 2004. június 1-jei hatálybalépést megelőzően elkövetett cselekmények figyelembevételével állapították meg, és kifejezetten kimondták, hogy ezek a cselekmények a régi jogszabály szerint is büntetendők voltak. Ahogy arra a cseh Kormányzat is rámutatott, ha a 2004. június 1-jét megelőzően és az azt követően elkövetett cselekmények külön kerültek volna elbírálásra, a kérelmező súlyosabb büntetést is kaphatott volna, mivel a többszöri elkövetést valószínűleg súlyosító körülményként értékelték volna. A Bíróság ezzel összefüggésben megjegyezte, hogy a folytatólagos elkövetés intézményének a cseh jogban megállapított szabályozása összhangban van az Európa Tanács tagállamai túlnyomó többségének jogalkotásában is tükröződő

európai hagyománnyal.

Mindezek alapján a Bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a büntetőjogi szabályokat nem alkalmazták visszaható hatállyal, és a büntetés kiszabása során a kérelmezőt nem vetették alá szigorúbb szabályoknak, mint amelyeket több különálló bűncselekmény miatti felelősségre vonása esetén kellett volna alkalmazni. Mindezek alapján az Egyezmény 7. cikkének megsértésére nem került sor.

A Kúria emberi jogi vonatkozású határozatai

Büntető ügyszak

Bpkf. III. 43/2015/2

Az Emberi Jogok Európai Bírósága eseti döntésében kifejtettek értelmében az előzetes letartóztatásról szóló döntés során a bíróságnak az olyan tényt is meg kell vizsgálni, amely a közérdek fennállta mellett vagy ellen szól, illetőleg az ártatlanság vélelméhez való jogot erősíti, vagy azzal szemben áll. Amennyiben a közérdek valódi sérelmének speciális jelei – mint jelen esetben a nem jogerősen kiszabott kiemelkedő tartamú szabadságvesztés esetleges végrehajthatóságának biztosítása, valamint a vádlott társadalomra való veszélyességének magas foka – fennállnak, ez nagyobb súllyal esik latba, mint az egyezmény 5. cikkében lefektetett, az egyéni szabadság tiszteletben tartását előíró szabály. [Labita v. Italy (G.C.) no26772/1995.]

Az előzetes letartóztatásnak a nem jogerős elsőfokú ítélet meghozatalát követő, a Be. 327. §-ának (2) bekezdésére, azaz a kiszabott szabadságvesztés tartamára figyelemmel történő elrendelése vagy fenntartása az eljárási érdekeken túl a végrehajthatóságot is biztosító rendeltetéssel bír. A szökés, elrejtőzés veszélyét az életfogytig tartó szabadságvesztés pedig a jelen ügyben feltétlenül megalapozza.

Mindezekre tekintettel a Kúria megállapította – a szükségesség és arányosság elvét is szem előtt tartva –, hogy az előzetes letartóztatás alapjául szolgáló okok továbbra is fennállnak és úgy találta, hogy az előzetes letartóztatás elrendelésével elérni kívánt célok egy esetleges enyhébb kényszerintézkedés alkalmazásával nem biztosíthatók, ezért a Be. 384. §-a szerint tanácsulésen eljárva, a Be. 383. § (1) bekezdésének b) pontja értelmében, a Be. 371. §-ának (1) bekezdése alapján a Fővárosi Ítéltábla végzését annak helyes indokaira tekintettel helybenhagyta.

Gazdasági ügyszak

Az adott időszakban nem született ilyen tárgyú határozat.

Munkaügyi ügyszak

Mfv.I.10.368/2014/16.

Ha a munkáltató törvényi kötelezettség hiányában a felmentést annak átadásakor szóban megindokolta, ahhoz a perben kötve van, annak valóságát és okszerűségét bizonyítani köteles. Ha a közölt indok alapján a kormánytisztviselő irányában ártási szándék véleményezhető (mert azt jogszerű indok nélküli eltávolítási szándék motiválta) a felmentés jogellenes.

A másodfokú bíróság indokolási kötelezettségének megsértése nem volt megállapítható. Álláspontját részletesen kifejtette az általa értékelt bizonyítékok és figyelembe vett jogszabályok megjelölésével. Érveléséből megállapítható, hogy az Alapjogi Charta 30. cikkét és az Egyezmény 6. cikkét a perbeli jogvitában miként értékelte: azokat nem közvetlenül alkalmazta, hanem a Pp. 1. és 2. §-ában bekezdésben foglalt eljárási szabályok alkalmazása, a bizonyítási eljárás lefolytatása és annak eredménye értékelése során vette figyelembe mint az elbocsátások elleni védelemre, és a

jogorvoslathoz való jogra vonatkozó általános jogelveket (jogerős közbenső ítélet 13. oldal, 14. oldal 3. bekezdés, 16. és 17. oldal, valamint 18. oldal 1. bekezdés). A jogerős közbenső ítélet tehát eljárásjogi szempontból [Pp. 221. § (1) bekezdésére tekintettel] nem volt jogsértő. A döntése azonban e körben megalapozatlan.

Az Alkotmánybíróság a 8/2011. (II.18.) AB határozatában megállapította, hogy a Ktjv. 8. § (1) bekezdés b) pontja alkotmányellenes, sérti az Alkotmány 70/B. § (1) bekezdésében szabályozott munkához való jogot, 70. § (6) bekezdése szerinti közhivatal viseléséhez való jogot, az 57. § (1) bekezdés szerinti bírósághoz fordulás jogát és az Alkotmány 54. § (1) bekezdése szerinti emberi méltósághoz való jogot. Az 1989. évi XXXII. törvény (rég. Abtv.) 43. § (4) bekezdése alapján a sérelmezett rendelkezést a jövőre nézve 2011. május 31-ei hatállyal semmisítette meg az Alkotmánybíróság 34/2012. (VII.17.) AB határozatában, amelyet bírói kezdeményezések tárgyában hozott. Kifejtette, hogy a Ktjv. 8. § (1) bekezdés b) pontjának alkotmányellenességét az Alkotmány olyan rendelkezései alapján állapította meg, amelyeket az Alaptörvény tartalmilag azonosan foglal magában, továbbá annak az Alkotmány 57. § (1) bekezdésbe ütközését (bírósághoz fordulás joga), az Egyezmény 6. cikk (1) bekezdésében foglalt bírói jogvédelmi garanciák fényében értékelte [8/2011. (II.18.) AB határozat IV.6. pontja]. Az Alkotmánybíróság a határozatában egyértelműen kimondta, hogy 2011. május 31. előtt a megsemmisített jogszabályt alkalmazni kell. Ezt követi a következetes ítélkezési gyakorlat (Mfv.I.10.094/2014/7.).

A fentiekből következően a felperes felmentése közlésének időpontjában a Ktjv. 8. § (1) bekezdés b) pontja alkalmazandó volt. Téves azon értelmezés, miszerint a Ktjv. 8. § (1) bekezdés b) pontjának 2010. július 6-ától 2011. május 31-éig hatályos rendelkezése alapján történt felmentések esetében külön kell vizsgálni a felmentés alaki, formai, és a jogviszony megszüntetésének tartalmi indoklását (másodfokú közbenső ítélet, 13. oldal 3. bekezdés). Ez nem vezethető le az Alapjogi Charta 30. cikkéből. Az Alapjogi Charta rendelkezései a jelen jogvitára ugyanis nem alkalmazhatók az Európai Unió Bíróságának C-332/13. számú ügyben hozott határozata alapján. A kormánytisztviselők indoklás nélküli felmentésével kapcsolatos jogkérdés nem tartozik az uniós jog alkalmazási körébe, mivel a Ktjv. megalkotásával Magyarország nem az Unió jogát hajtotta végre.

Az Alkotmánybíróság a Ktjv. 8. § (1) bekezdés b) pontjának megsemmisítésekor az Alkotmány 57. § (1) bekezdésében szabályozott bírósághoz fordulás jogát az Egyezmény 6. cikk 1. bekezdésében foglalt bírói jogvédelmi garanciák fényében értékelte [8/2011. (II.18.) AB határozat 4.6. pontja], és döntött a megsemmisített jogszabály 2011. május 31-éig történő hatályban tartásáról. Mindezek alapján a perben is alkalmazandó Ktjv. 8. § (1) bekezdés b) pontjában foglalt előírás, miszerint a felmentést a munkáltatónak nem kell megindokolnia, irányadó a perben is.

Polgári ügyszak

Az adott időszakban nem született ilyen tárgyú határozat.

Közigazgatási ügyszak

Kfv.V.35.096/2014/5.

Különadó fizetési kötelezettség tárgyában hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata.

A felperes már az elsőfokú peres eljárás során is hivatkozott az Egyezményben foglalt megsértésére. Ezzel kapcsolatban az alperes előkészítő iratban, 6. sorszám alatt fejtette ki álláspontját, és a jogerős ítélet is ismerteti az e körben előterjesztett keresetet, ellenkérelmet, továbbá érdemben foglalkozik a felek eltérő álláspontjának értékelésével. Az alperes ezért felülvizsgálati ellenkérelmében tévesen hivatkozott arra, hogy a felperes beadványai nem tartalmaztak a bíróság döntésére irányuló határozott kérelmet.

Az Alkotmánybíróság a 37/2011. (V.10) AB határozatában (a továbbiakban: ABhat.1.) megállapította, hogy az 2010. évi XC. törvény (a továbbiakban: Egptv.) módosításáról szóló 2010. évi CXXIV. törvény 2. § (1) bekezdésének a □, rendelkezéseit a 2005. január 1. napját követően megszerzett

jövedelmekre kell alkalmazni szövegrésze alkotmányellenes, ezért azt a hatályba lépésére, 2010. december 30. napjára visszaható hatállyal megsemmisítette. Kimondta, hogy a megsemmisítést követően a 2. § (1) bekezdése a következő szöveggel maradt hatályban: Ez a törvény 2010. december 30. napján lép hatályba Az Alkotmánybíróság e határozatában a 2010. évi CXXIV. tv. 1. §-ával kiegészített Egptv. 8-12. §-a alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványokat elutasította.

Az Alkotmánybíróság az a 184/2010. (X.28.) AB határozatában (a továbbiakban: ABhat.2.) azt állapította meg, hogy az Egptv. 8-12. §-a és 133. §-a alkotmányellenes, ezért ezeket a rendelkezéseket a hatályba lépésükre 2010. október 1-jére visszaható hatállyal megsemmisítette. Az Alkotmánybíróság Egptv. 9. § (2) bekezdésének, a 2000. évi LXVI. törvénnyel kihirdetett, a fizetett éves szabadságról szóló, a Nemzetközi Munkaügyi Konferencia 1970. évi 54. ülészakán elfogadott 132. számú Egyezmény 11. cikkébe, mint nemzetközi szerződésbe ütközésének vizsgálatára irányuló indítványt elutasította. Visszautasította továbbá az Egptv. 9. §-ának a 2009. évi VI. törvénnyel kihirdetett Módosított Európai Szociális Karta 4. cikkébe ütközésének vizsgálatára irányuló indítványt.

A felperes felülvizsgálati kérelmében az előzőekben ismertetett Alkotmánybírósági döntésekre figyelemmel alappal hivatkozott arra, hogy az Alkotmánybíróság nem vizsgálta a perben is vitatott jogszabályi rendelkezések általa megjelölt nemzetközi szerződésbe ütközését, mivel nem volt előtte olyan indítvány, amely jogosulttól származott volna. Téves tehát az a jogerős ítéleti megállapítás, mely szerint az Alkotmánybíróság minden, a felperes keresetében vitatott kérdésben elvégezte volna a vizsgálatot.

A strasbourgi Emberi Jogok Európai Bíróságának (a továbbiakban: EJEB) Kamarája a 41838/11. számú határozatban 2013. július 2-án, a 66529/11. számú határozatban 2013. május 14-én, a 49570/11. számú határozatban pedig 2013. június 25-én megállapította, hogy a törvényes végkielégítéseknél az Egptv. szerinti 98%-os adómérték ellentétes az 1. kiegészítő jegyzőkönyv 1. cikkével (tulajdon védelme). A Magyar Állam a Kamara 41838/11., és a 49570/11. számú ítéletének meghozatalát követően kérte az ügynek a Nagy Kamara elé terjesztését, amely ezt a kérelmet nem fogadta el, így a határozatok véglegessé váltak. Az Egyezmény 46. cikk 1. pontja szerint a Magas Szerződő Felek vállalják, hogy magukra nézve kötelezővé tekintik a Bíróság végleges ítéletét minden ügyben, amelyben félként szerepelnek Az EJEB döntése, amelynek értelmében a 98%-os adómérték az 1. kiegészítő jegyzőkönyv 1. cikkével ellentétes, kötelező a Magyar Államra.

Az Alkotmánybíróság a 6/2014. (II.26.) számú, 2014. február 24-én kelt határozatában (a továbbiakban: ABhat.3.) nem látott okot arra, hogy eltérjen attól a tartalomtól, amelyet az EJEB döntései értelmezés útján az 1. kiegészítő jegyzőkönyv 1. cikkének tulajdonítottak a különadó mértékével összefüggésben. Az Alkotmánybíróság ezért azt állapította meg, hogy az Egptv. a 2010. évi CXXIV. törvény 1. §-ával kiegészített, 2013. december 30-ig hatályban volt 10. §-a nemzetközi szerződésbe ütközik, nem alkalmazható a Tatabányai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság előtt 8.K.27.147/2013. szám alatt folyamatban volt eljárásban, továbbá valamennyi bármely bíróság előtt folyamatban lévő ugyanilyen ügyben. Visszautasította egyben az e törvényhely alaptörvényellenességének megállapítására irányuló bírói kezdeményezést. Az Alkotmánybíróság határozatának indokolásában (35-40. bekezdések) utalt arra, hogy a hozzá benyújtott bírói kezdeményezéseket követően módosult az Egptv. 10. §-a, az kiegészült a 12/C. §-al, mely szerint az egyes törvényeknek agrár- és környezetügyi tárgyban történő módosításáról szóló 2013. évi CCL. törvénnyel megállapított 10. §-t a 2014. január 1-jén vagy azt követően megszerzett bevételekre kell alkalmazni. A 2013. évi CCL. törvény 138. § (2) bekezdése pedig kimondta, hogy az Egptv. 10.§-ában a 98 szövegrész helyébe 75 szöveg lép. Ez a módosítás tehát megváltoztatta az Egptv. 10. §-át, így annak megsemmisítése és hatályvesztése már meghaladottá vált, másrészt alkalmazási kényszert írt elő a bírói kezdeményezés szerinti esetekben. Utalt arra is, hogy az Alaptörvény Q. cikk (2) bekezdéséből egyebek között az következik, hogy a nemzetközi jog és magyar jog összhangjának biztosítása nem csak jogalkotói feladat, hanem valamennyi állami szervnek kötelezettsége, amikor a jogszabályokat értelmezni kell, s ez azt jelenti, hogy az alkalmazandó jogszabályt a nemzetközi jogra is figyelemmel, azzal összhangban kell értelmezni.

Az ABtv. 23. §-a szerinti szabályozás értelmében alkotmányjogi panasszal egyedi ügyben érintett

személy az Alkotmánybírósághoz csak akkor fordulhat, ha az ügyben folytatott bírósági eljárásban Alaptörvény ellenes jogszabály alkalmazása folytán Alaptörvényben biztosított jogának sérelme következett be és jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. Egyedi normakontroll eljárást kezdeményezni - az ABtv. 25. §-ából következően - csak a bíró jogosult az előtte folyamatban lévő egyedi ügyben.

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése akként rendelkezik, hogy mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely jogát vagy jogos érdekét sérti. Az Alaptörvény 28. cikke értelmében a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak. A jogrendszer egysége is megköveteli, hogy minden jogszabályt ne csupán önmagában és funkcióját tekintve, hanem mindenekelőtt az Alaptörvénnyel összhangban, arra figyelemmel értelmezzenek a bíróságok. Az Alaptörvény értelmében nemcsak a bírósági, hanem a XXIV. cikk folytán a közigazgatási hatósági eljárásokban is érvényesíteni kell a tisztességes eljárás követelményét. A hatóság fogalmába tágabb értelemben minden jogalkalmazó szerv beletartozik, így a közigazgatási szervek mellett a bíróságok is, ez utóbbiakra elsősorban az Alaptörvény XXVIII. cikke szerinti fair eljárás elve vonatkozik.

A Kúria az előzőekben ismertetettekre, valamint a Kfv.VI.35.595/2012/14. számon és a Kfv. V. 35.522/2014/4. számon hozott határozatokban kifejtettekre figyelemmel rámutat arra, hogy ebben az ügyben nem kellett kezdeményeznie az Alkotmánybíróság eljárását, mert az ABhat.1., ABhat.2., és az ABhat.3., továbbá az EJEB határozatok a perbeli ügyre nézve is egyértelmű, kötelezően alkalmazandó rendelkezéseket és iránymutatásokat tartalmaznak nemcsak az adóhatóságra, hanem a közigazgatási perekben eljáró bíróságokra is.

Kfv.V.35.216/2014/8.

A tisztességes eljárás elemét képező fegyveregyenlőség elve a bizonyítékok beszerzése körében a közigazgatási eljárásban a hatóságra és az ügyfélre is vonatkozik.

A tényállás és a bizonyítékok szoros kapcsolatban állnak egymással. A hatóság csak bizonyított, a valósággal egyező tények, körülmények, adatok együtteséből állapíthatja meg az ügy tényállását, amelyet kell ütköztetnie az irányadó jogszabályokkal. A közigazgatási hatóság az eljárás során az érintett ügyre vonatkozó tényeket veszi figyelembe, minden bizonyítékot súlyának megfelelően értékeli, döntését valósághű tényállásra alapozza (Ket. 2.§ /3/ bekezdés).

Az ellenőrzés során a tényállást az adóhatóság köteles tisztázni és bizonyítani (Art. 97.§ /4/ bekezdés). Azt, hogy mely tényt milyen bizonyíték alapján minősített bizonyítottnak a hatóság, a határozatában fel kell tüntetnie, ahogyan a bizonyítékok értékelését is. A bizonyítékok felsorolását az Art. 97.§ /5/ bekezdése tartalmazza, így bizonyítási eszköz például: az irat, a szakértői vélemény, az adózó, képviselője, alkalmazottja, illetőleg más adózó nyilatkozata, a tanúvallomás, a helyszíni szemle, a próbavásárlás, a fel nem fedett próbavásárlás, a próbagyártás, a helyszíni leltározás, más adózók adatai, az elrendelt kapcsolódó vizsgálatok megállapításai, az adatszolgáltatás tartalma, más hatóság nyilvántartásából származó vagy nyilvánosan elérhető elektronikus adat, információ.

A hatóság döntését bizonyítékokra alapíthatja, amelyeknek kétséget kizáróan felismerhetőnek, beazonosíthatóknak kell lenniük, nemcsak arra vonatkozóan, hogy milyen fajtájúak, tárgyúak és tulajdonságúak a bizonyítékok, hanem abban a körben is, hogy milyen eljárás alapján kerültek a hatósághoz, azokat ki-mikor-hol és hogyan szerezte be. Az Art. a VII. fejezetben az Ellenőrzés címszó alatt, a Ket. az Elsőfokú eljárás című III. fejezetében részletesen szabályozza a bizonyítási eljárást, a bizonyítékok beszerzésének rendjét. Csak és kizárólag a bizonyítási eljárásra vonatkozó szabályok megtartásával, jogszerűen beszerzett bizonyítékokra alapítható tényállás (Az adóhatóság kizárólag e törvénynek és más törvényeknek megfelelően gyakorolhatja jogait. □Art. 1.§ /2/ bekezdés), amely megköveteli azt is, hogy a bizonyítékok hatóság általi beszerzésének módja, ideje, helye a közigazgatási ügy irataiból megállapíthatóknak kell lennie.

A tisztességes eljárás a jogállamiság része. Az Emberi Jogok Európai Egyezményének 6. cikke biztosítja a tisztességes eljáráshoz való jogot polgári és büntető perekben. Az Alaptörvény XXIV. cikkének /1/ bekezdése rögzíti: mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni. Magyarországon tehát Alaptörvény írja elő közigazgatási eljárásokra is a fair eljárás követelményét.

Ahogy az adóhatóság előtt az adózók alakilag és tartalmában hiteles, ellenőrizhető bizonyítékkal igazolhatják állításukat, úgy ez hatósági követelmény is, azaz a tisztességes eljárás elemét képező fegyveregyenlőség elve a bizonyítékok beszerzése körében a közigazgatási eljárásban a hatóságra és az ügyfélre is vonatkozik.

Kfv.II.37.797/2014/6

I. A méltányossági kérelem előterjesztése esetén az abban felhozott érvek, körülmények alátámasztása a kérelmező terhe.

II. A tartózkodási engedély iránti kérelem magyarországi előterjesztése csak olyan méltányolható körülmények igazolása esetén engedélyezhető, amelyek túlmutatnak a tartózkodási célon.

A hatóság azzal, hogy a törvényi előírás szerint várja el a tartózkodási engedély iránti kérelem előterjesztését, nem sérti a családi élet tiszteletben tartására vonatkozó egyezményi és alaptörvényi követelményt. A családi élet tiszteletben tartása nem ró az államra a felperesek által elvárt kötelezettséget, tekintve, hogy az nem egy korlátozhatatlan jog.

Kiadja: A Kúria Nemzetközi Kapcsolatok és Európai Jogi Iroda

Felelős szerkesztő: Dr. Pomeisl András József

Szerkesztőbizottság: Dr. Kovács András, Dr. Molnár Gábor, Dr. Osztovits András, Dr. Simonné Dr. Gombos Katalin

Munkatárs: Dr. Kiss Nikolett Zsuzsanna, Dr. Tancsik Annamária

Figyelem! A jelen hírlevélben közölt anyagok nem tekinthetők a Kúria hivatalos állásfoglalásának, hivatalos fordításnak illetve hivatalos közlésnek, csupán a tájékoztatást és figyelemfelkeltést célozzák, ezért azokra jogokat alapítani nem lehet.